

& RESULTAAT

GORINCHEM, LAAG DALEMSEWEG 3

OMGEVINGSVERGUNNING

BOUW

Oostwijk 5
5406 XT Uden

Postbus 511
5400 AM Uden

T 0413 33 68 00
F 0317 49 14 75

info@dlvadvies.nl
www.dlvadvies.nl

Gorinchem, Laag Dalemseweg 3

Inhoudsopgave

Ruimtelijke onderbouwing	3
Hoofdstuk 1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding voor het project	4
1.2 Projectgebied	4
1.3 Leeswijzer	4
Hoofdstuk 2 Projectbeschrijving	6
2.1 Huidige situatie	6
2.2 Nieuwe situatie	8
Hoofdstuk 3 Beleidskader	16
3.1 Rijksbeleid	16
3.2 Provinciaal beleid	19
3.3 Gemeentelijk beleid	23
3.4 Geldend bestemmingsplan	24
3.5 Bestemmingsplan in voorbereiding	25
Hoofdstuk 4 Ruimtelijke- en Milieuaspecten	27
4.1 Milieu	27
4.2 Ecologie	33
4.3 Verkeer en parkeren	40
4.4 Archeologie en cultuurhistorie	41
4.5 Wateraspecten	44
Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid	47
5.1 Economische uitvoerbaarheid	47
5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	47

Bijlagen bij ruimtelijke onderbouwing

Bijlage 1	Landschappelijk inrichtingsplan
Bijlage 2	Bodemonderzoek
Bijlage 3	Akoestisch onderzoek
Bijlage 4	MER aanmeldnotitie
Bijlage 5	Advies inzake opstellen MER
Bijlage 6	Ecologisch onderzoek
Bijlage 7	Nader onderzoek flora en fauna
Bijlage 8	Archeologische onderzoek
Bijlage 9	Watertoets
Bijlage 10	Nota van vooroverleg

Ruimtelijke onderbouwing

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor het project

Voorliggende ruimtelijke onderbouwing betreft een afwijking van de regels uit het bestemmingsplan "Buitengebied" van gemeente Gorinchem ten behoeve van de verplaatsing en uitbreiding van een bestaande melkveehouderij aan de Laag Dalemseweg 1 naar een bestaand agrarisch bouwperceel aan de Laag Dalemseweg 3.

In hoofdstuk 2 wordt het initiatief verder toegelicht, daar is een situatietekening van de nieuwe situatie opgenomen.

De voorgenomen ontwikkeling is noodzakelijk omdat op de huidige locatie Laag Dalemseweg 1 de in aanbouw zijnde woongwijk Hoog Dalem.

De voorgenomen ontwikkeling is in strijd met het vigerende bestemmingsplan. Echter, omdat het initiatief past op de locatie en gewenst is, is de gemeente voornemens medewerking te verlenen. Hiertoe dient een omgevingsvergunning te worden aangevraagd voor het handelen in strijd met de regels uit het bestemmingsplan conform artikel 2.12, lid 1, onder a, onder 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Middels voorliggend document wordt op basis van onderzoeken gemotiveerd waarom medewerking kan worden verleend en waarom dat kan in het kader van de Wabo.

1.2 Projectgebied

De projectlocatie ligt in het agrarisch gebied ten oosten van de in aanbouw zijnde woongwijk Hoog Dalem aan de noordzijde van de Laag Dalemseweg. De betreffende locatie is kadastraal bekend als sectie P, nummers 615 en 616. In de volgende figuur is de topografische ligging van de projectlocatie in rood weergegeven. De huidige bedrijfslocatie welke geen onderdeel vormt van dit project is voor het volledige beeld in geel weergegeven.

topografische kaart.

Bron: www.OpenTopo.nl

1.3 Leeswijzer

Deze ruimtelijke onderbouwing is als volgt opgebouwd:

1. Hoofdstuk 2 gaat in op de huidige en gewenste situatie en bevat een beschrijving van de situatie ter plaatse zoals momenteel bekend en de gewenste situatie ter plaatse na realisatie van de plannen van de initiatiefnemer.
2. Hoofdstuk 3 gaat in op de vigerende beleidskaders. Hierin worden de plannen van de initiatiefnemer getoetst aan het ruimtelijk beleid van het rijk, de provincie, de gemeente en het waterschap.
3. Hoofdstuk 4 gaat in op de toetsing van de plannen van de initiatiefnemer aan de aspecten milieu, ecologie, verkeer en parkeren, archeologie en cultuurhistorie en water. Hierin worden verschillende bureaustudies beschreven en, waar nodig, aanvullende onderzoeken uitgevoerd.
4. Hoofdstuk 5 gaat in op de uitvoerbaarheid van het project. Hierin wordt de financiële en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het project getoetst.

Hoofdstuk 2 Projectbeschrijving

In dit hoofdstuk komt het initiatief aan bod. Daartoe wordt eerst inzicht gegeven in de huidige functie(s) en bebouwing in het projectgebied. Daarbij wordt mede de relatie met de omgeving betrokken. Daarna wordt het voorgenomen initiatief behandeld.

2.1 Huidige situatie

2.1.1 Gebiedsprofiel

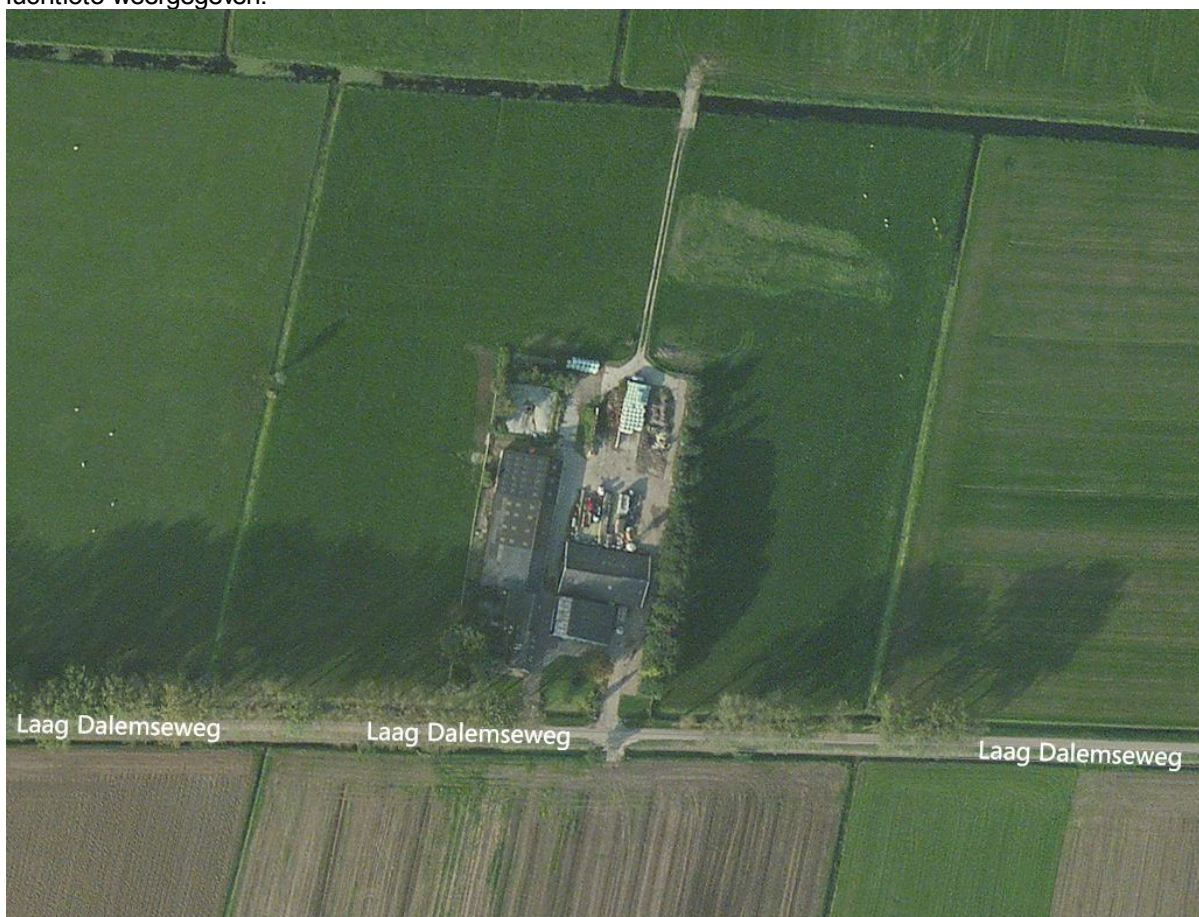
De projectlocatie is gelegen aan de Laag Dalemseweg 3 en is gelegen in het landelijk gebied van de gemeente Gorinchem. Kenmerkend voor het binnendijs gelegen agrarisch gebied is de open structuur en de onregelmatige blokverkeveling. De gronden zijn in agrarisch gebruik. Het deelgebied kent een open karakter, verspreid in de omgeving van het projectgebied liggen enkele erven. Een enkel erf is nog daadwerkelijk bedrijfsmatig in gebruik voor de landbouw. De noordzijde van de Laag Dalemseweg 3 wordt op een aantal delen begeleid door opgaande beplanting. Dit is ook het geval ter hoogte van het projectgebied.

De omgeving van de projectlocatie bestaat voornamelijk uit landbouwgronden. Het meerendeel is in gebruik als grasland. Het dichtstbijzijnde gevoelig object (woning van derden) is gelegen op een afstand van meer dan 200 meter (gemeten van bouwvlak tot bouwvlak).

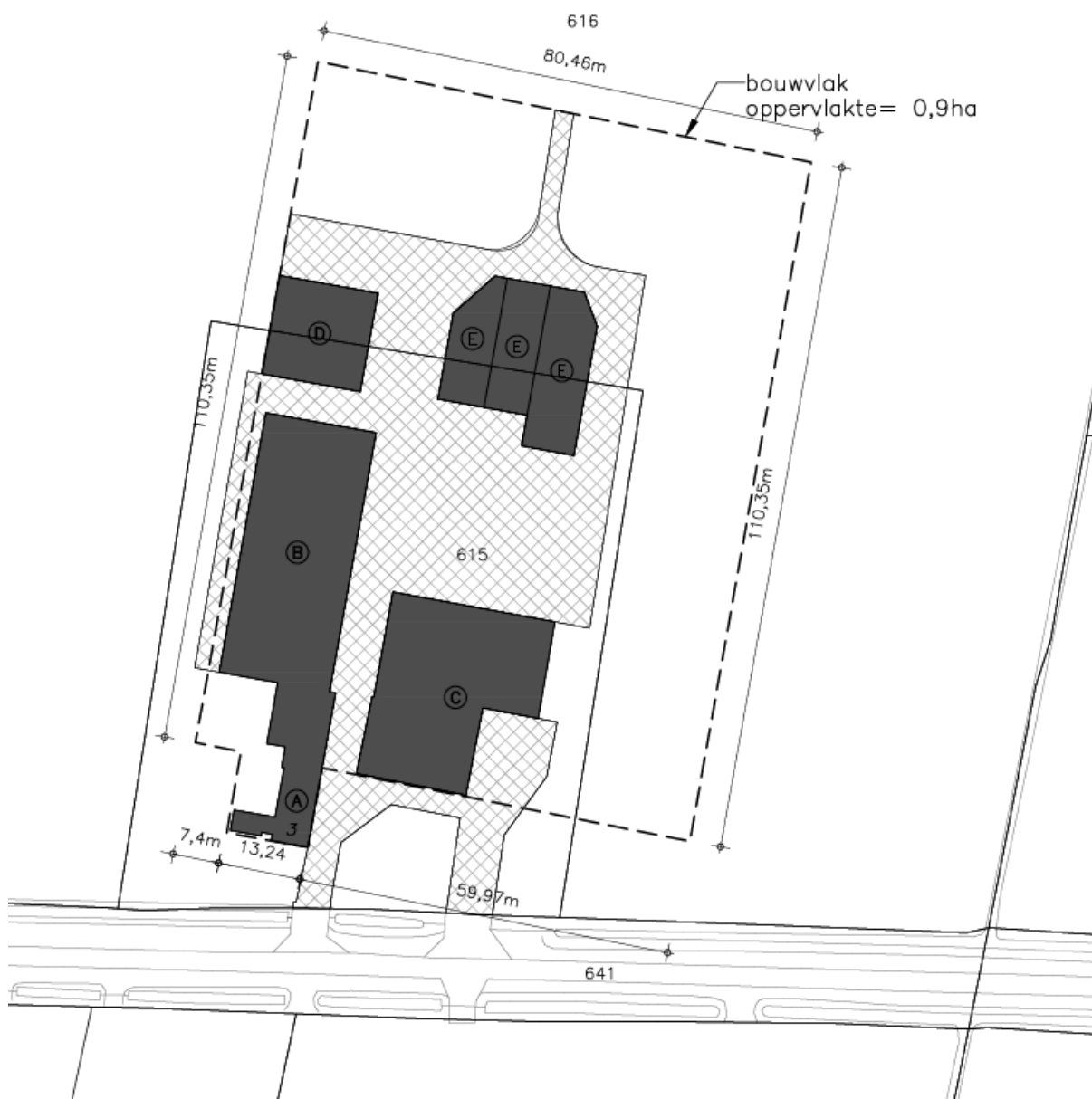
2.1.2 Ruimtelijke structuur

De projectlocatie bestaat in de huidige situatie uit een agrarisch bedrijfsperceel met omliggende weidegronden. De bebouwing van het erf bestaat uit een bedrijfswoning, veestallen en een machineberging. Het achtererf is in gebruik voor de opslag van onder andere voer en mest. Aan de oostzijde is het erf landschappelijk ingepast met een houtsingel.

Het huidige bouwvlak ter plaatse is 0,9 hectare groot. In de volgende figuur is de huidige situatie in een luchtfoto weergegeven.

uctffoto huidige situatie.
 Bron: Bing Maps (Microsoft).

Renvooi

Nummer	Omschrijving
A	Bestaande bedrijfswoning
B	Bestaande lligboxenstal
C	Bestaande jongveestal/werktuigenberging
D	Bestaande mestopslag
E	Bestaande sleufsilos

Overzicht huidige situatie.
 Bron: DLV Advies

2.2 Nieuwe situatie

2.2.1 Ruimtelijke structuur

De initiatiefnemer heeft op dit moment een melkveehouderij, met een omvang van circa 100 melkkoeien met bijbehorend jongvee, uit aan de Laag Dalemseweg 1 te Gorinchem. Op deze locatie moet zijn bedrijf plaats maken voor woningbouw. Om het bedrijf voort te zetten is de locatie Laag Dalemseweg 3 aangekocht. Het voornemen is om op deze locatie een nieuw bedrijf op te richten voor 230 melkkoeien, 190 stuks jongvee en een drietal paarden. De bestaande bedrijfsgebouwen hebben onvoldoende omvang om de beoogde dieren aantallen te huisvesten en zijn bovendien verouderd. De bestaande bedrijfswoning sluit bovendien niet aan op de woonwensen van de initiatiefnemer.

Initiatiefnemer kiest er dan ook voor om alle bestaande bebouwing te slopen en nieuw te bouwen. De locatie kan dan optimaal worden ingericht voor een hedendaagse bedrijfsvoering. Looplijnen worden geoptimaliseerd, en de veestapel kan worden gehuisvest in een modern stalsysteem dat voldoet aan de huidige inzichten ten aanzien van dierenwelzijn en milieu.

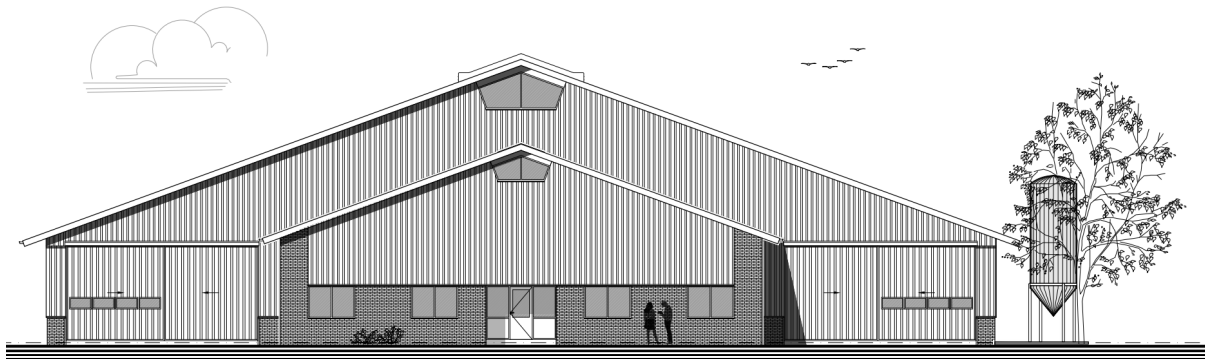
De kern van het nieuwe bedrijf bestaat uit de ligboxenstal. Het tanklokaal is bouwkundig ondergeschikt aan de stal en breekt het bouwvolume aan de wegzijde. Ten oosten van de ligboxenstal wordt een nieuwe werktuigberging gerealiseerd. Direct ten westen van de ligboxenstal komt een stal voor het jongvee. Ten westen van de ligboxenstal wordt aan de straatzijde ook een nieuwe bedrijfswoning gebouwd. Achter de woning is ruimte en de wens voor een paardenbak. Ten noorden van de nieuwe bebouwing komen vijf sleufsilo's voor de opslag van ruwvoer en drie sleufsilo's voor bijproducten.

Het plan wordt gefasseerd uitgevoerd. Er wordt gestart met de bouw van de ligboxenstal.

In de volgende figuur is de gewenste situatie in een situatietekening weergegeven.

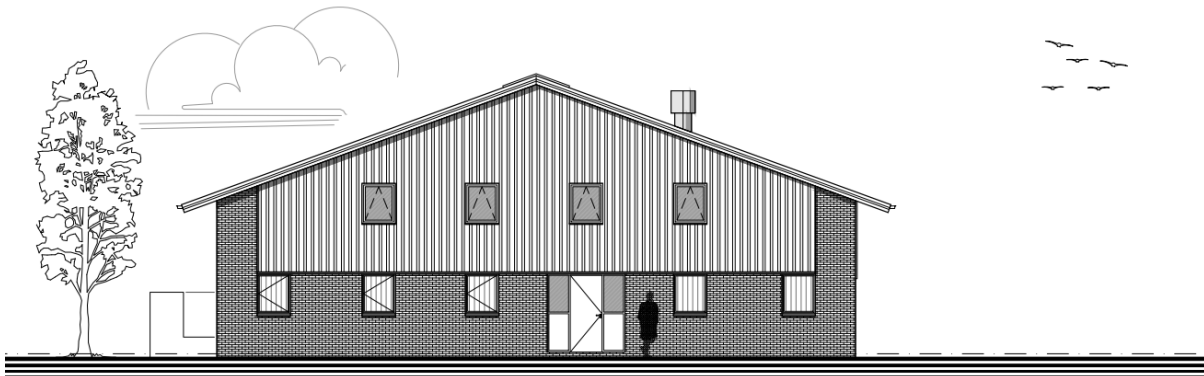
Gewenste situatie
Bron: DLV Advies

Vooraanzicht ligboxenstal
Bron: DLV Advies

Vooraanzicht werktuigeberging
Bron: DLV Advies

V

ooraanzicht jongveest

Bron: DLV Advies

Het in het bestemmingsplan Buitengebied opgenomen bouwvlak voor de locatie Laag Dalemseweg 3 heeft onvoldoende omvang om de voorgenomen ontwikkeling mogelijk te maken.

De nieuwe ligboxenstal krijgt een afmeting van 40,5 bij 86,65 meter met daarvoor een ondergeschikt melkgebouw met een diepte van 8,5 meter. De goothoogte van de stal bedraagt 4,70 meter en de nokhoogte 12,07 meter.

De jongveest wordt 45,51 meter bij 18,50 meter. Deze stal krijgt een goothoogte van 4,70 meter en een nokhoogte van 8,06 meter.

De nieuw te bouwen werktuigenberging is 60 meter lang en 15 meter breed en wordt ten oosten van de nieuwe ligboxenstal opgericht. De berging heeft een nokhoogte van 6,73 meter. Aan de landschapszijde is de gevel gesloten en bedraagt de goothoogte 3,5 meter. Aan de zijde van het erf is de gevel (deels) open en bedraagt de goothoogte 4,5 meter.

De jongveest is gedeeltelijk buiten het bouwvlak gelegen. De ligboxenstal is in strijd met de bouwregels ten aanzien van de bouwhoogte. Het bestemmingsplan schrijft maximaal 10 meter voor. De werktuigenberging is in strijd met het bestemmingsplan aangezien deze de grens van het bouwvlak overschrijdt.

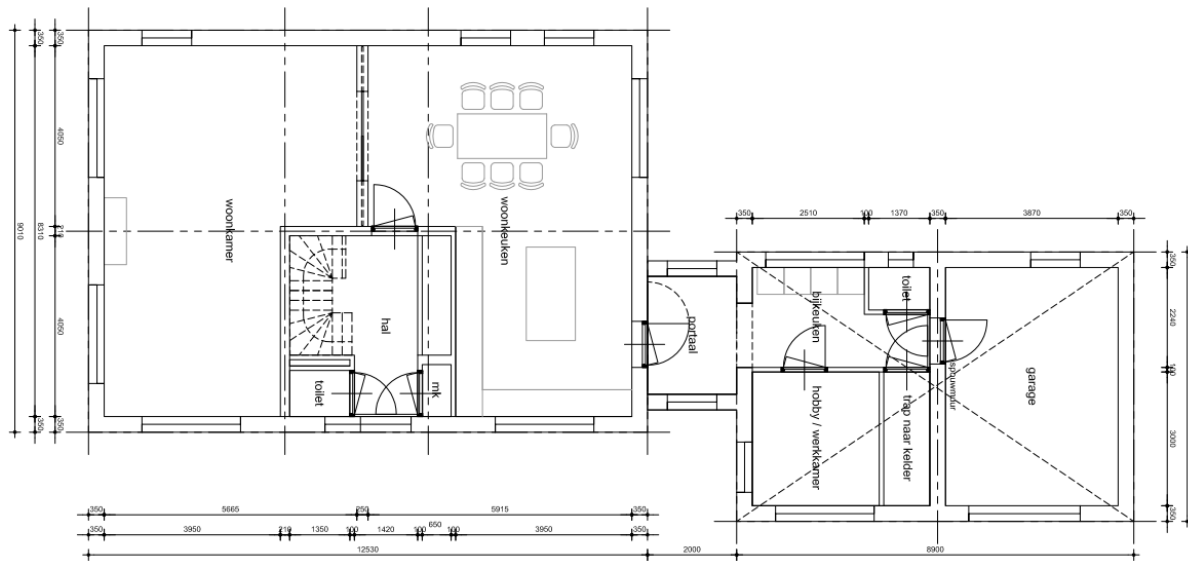
Naast de bedrijfsgebouwen wordt ook een nieuwe bedrijfswoning met bijgebouw gerealiseerd. De nieuwe woning is buiten de huidige begrenzing van het bouwvlak gesitueerd en het bijgebouw overschrijdt de maximale nokhoogte. Hieronder zijn een tweetal aanzichten en een plattegrond van de woning weergegeven.

Vooraanzicht bedrijfswoning
Bron: C. de Ruiter bouw en advies

Rechter zijgevel bedrijfswoning
Bron: C. de Ruiter bouw en advies

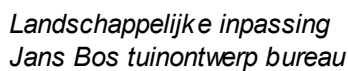

*Plattegrond bedrijfswoning
Bron: C. de Ruiter bouw en advies*

De bouwhoogte van het bijgebouw bij de woning overschrijdt de maximale hoogte zoals opgenomen in het geldende bestemmingsplan met ruim 1 m. In verhouding met hoofdbouw is het bijgebouw in volume en architectuur ondergeschikt. De overschreiding van de maximale bouwhoogte vormt dan ook geen belemmering om medewerking te verlenen aan dit plan.

2.2.2 Landschappelijke inpassing

Bij nieuwe ontwikkelingen is het van belang dat de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving niet verloren gaat maar, als mogelijk, juist wordt versterkt. Tevens is vanuit het ruimtelijke beleid een goede landschappelijke inpassing een vereiste. Om te onderzoeken of de ontwikkeling mogelijk kan bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving is door een landschapsdeskundige een tekening opgesteld waarop is aangegeven hoe de voorgenomen ontwikkeling landschappelijk zal worden ingepast. Deze tekening is opgenomen in bijlage 1 van deze ruimtelijke onderbouwing en hieronder weergegeven.

13

Nieuw aan te planten houtsingel Oostkant

- 2x Fraxinus excelsior "Eldik"
- 2x Quercus robur
- 5x Alnus glutinosa
- 2x Acer platanoides
- 2x populus trichocarpa
- 2x Populus nigra
- 2x populus tremula

Onderbeplanting

- 15x Corylus avelana
- 17x Aronia arbutifolia
- 25x Cornus sanguinea
- 15x Viburnum opulus
- 15x Ilex aquifolium
- 10x Sambucus nigra
- 15x Amelanchier lamarckii
- 10x Crataegus monogyna
- 15x Carpinus betulus

Bomen bij de woning:

- 3x Tilia cordata
- 1x Quercus palustris

Struweel

- 3x Sambucus nigra
- 3x Viburnum opulus
- 3x Corylus avelana
- 5x Cornus sanguinea
- 5x Ligustrum vulgare
- 5x Eounymus europaeus
- 3x Prunus padus

Bomen voor de stallen

- bestaande Aesculus hippocastanum
- Bestaande Juglans
- Bestaande picea
- 3x Acer

Beplanting langs westkant

- 60x Salix alba

In dit inrichtingsplan is beschreven op welke manier de voorgenomen ontwikkeling landschappelijk wordt ingepast en welke soort beplanting daarvoor wordt toegepast.

De toekomstige boerderij met stallen ligt op een kleine afstand van de Nieuwe Hollandse waterlinie uit 1815 die recent hersteld is en een recreatieve bestemming heeft gekregen. Het is daarom ook van belang dat de opslag en opstallen aan het zicht ontnomen worden omdat het een storend element in de agrarische omgeving is. Er wordt gekozen voor een houtsingel omdat dit formaat nodig is om de opslag aan het zicht te onttrekken. Een houtsingel heeft daarbij een belangrijk landschappelijk en een ecologische functie. Vroeger werd een houtsingel in eerste plaats gebruikt als hakhout en leverde brandhout, gereedschapshout en vruchten op. Nu biedt het vooral voor vogels en kleine zoogdieren nestgelegenheid en voedsel.

Aan de westkant komt een rij knotwilgen om de opslag voor kuilgras aan het zicht te onttrekken. Deze worden gecombineerd met een bestaande watergang. De sleufsilos worden daarnaast aan de buitenzijde voorzien van een wallichaam.

Bij de woning komt een Walnoot met een paar solitairen struiken, die in vroegere tijden ook op de boerenerven voorkwamen. Aan de voorkant van de woning komen enkele Leilinden. Aan de voorkant van de stallen en de oprit komen grote solitairen zoals de kastanje.

Aanleg houtsingel

Het aanplanten van de houtsingel kan plaats vinden tussen half november en half maart, mits het niet vriest. Er wordt gekozen voor bosplantsoen met de maten 60-80 tot 80-100cm hoogte. Voor de aanplant dient de grond te worden los gemaakt, dit kan met een frees gebeuren. Er moet een plantafstand gehouden worden voor het bosplantsoen van 1 tot 1,5 meter onderling. Plant de soorten aan van minstens 5-7 stuks per soort.

Beheer

De bestaande houtsingel moet worden afgezet. Dit betekent dat bomen en struiken tot 10 á 20cm boven de grond worden afgezaagd. De bomen en struiken groeien uit zichzelf weer uit. Om variatie in de leeftijd te krijgen moet niet alles tegelijk gebeuren maar steeds een gedeelte van de singel worden afgezet. Het afzetten is van belang dat er genoeg licht op de bodem valt om stobben te laten uitlopen."

De realisatie van het inrichtingsplan verzekerd dat sprake is van een goede landschappelijke inpassing.

Hoofdstuk 3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Op 17 december 2011 is de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) Ruimte (gedeeltelijk) in werking getreden. Deze nieuwe AMvB Ruimte heeft de eerdere ontwerp AMvB Ruimte 2009 vervangen. Juridisch wordt de AMvB Ruimte aangeduid als Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro).

In het Barro zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. Het Barro is gericht op doorwerking van de nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Het Barro is deels opgebouwd uit hoofdstukken afkomstig van de ontwerp AMvB Ruimte die eind 2009 is aangeboden en deels uit nieuwe onderwerpen.

In het Barro wordt een aantal projecten die van nationaal belang zijn genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven, waaraan bestemmingsplannen zullen moeten voldoen.

Het besluit bepaalt tevens:

"Voor zover dit besluit strekt tot aanpassing van een bestemmingsplan dat van kracht is, stelt de gemeenteraad uiterlijk binnen drie jaar na het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit een bestemmingsplan vast met inachtneming van dit besluit."

Volgens de toelichting bij dit artikel geldt als hoofdregel, dat de regels van het Barro alleen van toepassing zijn wanneer na inwerkingtreding van het Barro een nieuw bestemmingsplan voor het eerst nieuwe ontwikkelingen mogelijk maakt. Alleen wanneer het Barro expliciet een aanpassing van bestemmingsplannen vergt, moet dat binnen drie jaar gebeuren.

In het Barro zijn 13 projecten van nationaal belang beschreven:

- Mainport ontwikkeling Rotterdam;
- Kustfundament;
- Grote rivieren;
- Waddenzee en Waddengebied;
- Defensie;
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde;
- Rijkswaarden
- Hoofdwegen en hoofdspoorwegen;
- Elektriciteitsvoorziening;
- Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen;
- Ecologische hoofdstructuur;
- Primaire waterkeringen buiten het kustfundament;
- IJsselmeergebied.

Op termijn zal ook nog volgen, volgens publicaties van de Rijksoverheid, een onderwerp "duurzame verstedelijking".

Volgens de toelichting van de Rijksoverheid draagt het Barro bij aan versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen van nationaal belang en "vermindering van de bestuurlijke drukte".

De bedoeling is duidelijk: belemmeringen die de realisatie van de genoemde projecten zouden kunnen frustreren of vertragen worden door het Barro op voorhand onmogelijk gemaakt. Dat zal inderdaad kunnen leiden tot een versnelde uitvoering van die projecten.

Daar staat tegenover dat de regelgeving voor lagere overheden weer wat ingewikkelder is geworden; gemeenten die een bestemmingsplan opstellen dat raakt aan een belang van één van de projecten in het Barro, zullen nauwkeurig de regelgeving van het Barro moeten controleren.

Het Barro vormt daarmee een nieuwe, dwingende checklist bij de opstelling van bestemmingsplannen.

Bij het Barro zijn kaarten opgenomen welke de genoemde projecten in beeld brengen.

De projectlocatie is in de Nieuwe Hollandse Waterlinie gelegen. Dit gebied is aangemerkt als erfgoed van

uitzonderlijk universele waarde. Hierover wordt in het Barro het volgende gesteld:

"2.13 Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde"

Artikel 2.13.1 (algemeen)

1. *In deze titel en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
erfgoed van uitzonderlijke universele waarde: gebied als bedoeld in artikel 2.13.2;
kernkwaliteiten: essentiële landschappelijke en cultuurhistorische kenmerken van een erfgoed van uitzonderlijke universele waarde.*
2. *Deze titel is van toepassing op gronden binnen de grenzen van de erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.*

Artikel 2.13.2 (begrenzing)

1. *Als erfgoed van uitzonderlijke universele waarde worden aangewezen:*
 - a. *Nieuwe Hollandse Waterlinie, waarvan de plaats indicatief geometrisch is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 7;*
 - b. *Romeinse Limes, waarvan de plaats indicatief geometrisch is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 7;*
 - c. *Werelderfgoed De Beemster, waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 7;*
 - d. *Werelderfgoed De Stelling van Amsterdam, waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 7.*
2. *Bij verordening werken de desbetreffende provinciale staten de begrenzing van de erfgoederen, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a en b, geometrisch nader uit.*
3. *Indien de nadere plaatsbepaling en begrenzing, bedoeld in het tweede lid, niet binnen de termijn, bedoeld in artikel 3.5, derde lid zijn vastgesteld, stellen Onze Minister en Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de nadere plaatsbepaling en begrenzing bij ministeriële regeling vast.*

Artikel 2.13.3 (kernkwaliteiten)

In bijlage 8 zijn voor ieder erfgoed van uitzonderlijke universele waarde de kernkwaliteiten in hoofdlijnen beschreven.

Artikel 2.13.4 (provinciale verordening)

1. *Bij provinciale verordening worden de kernkwaliteiten uitgewerkt en geobjectiveerd.*
2. *Bij provinciale verordening worden in het belang van de instandhouding en versterking van de kernkwaliteiten regels gesteld omtrent de inhoud van of de toelichting bij bestemmingsplannen en de inhoud van omgevingsvergunningen waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan wordt afgeweken.*
3. *Bij de verordening worden in ieder geval regels gesteld die bewerkstelligen dat een bestemmingsplan of omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan wordt afgeweken geen activiteiten mogelijk maakt ten opzichte van het ten tijde van inwerkingtreding van de verordening geldende bestemmingsplan die de kernkwaliteiten, bedoeld in het eerste lid, aantasten."*

In Bijlage 8 behorende bij het Barro zijn de kernkwaliteiten behorende bij de Nieuwe Hollandse waterlinie opgenomen. Deze luiden als volgt:

1. Het unieke, in samenhang met het landschap ontworpen negentiende en twintigste-eeuwse hydrologische en militairverdedigingssysteem, bestaande uit:
 - a. inundatiegebieden;
 - b. zone met verdedigingswerken als forten, batterijen, lunetten betonnen mitrailleurkazematten en groepsschuilplaatsen in hun samenhang met de omgeving;
 - c. voormalige schootsvelden (visueel open) en verboden kringen (merendeels onbebouwd gebied)

- rondom de forten;
 - d. waterwerken als waterlichamen, sluizen, inlaten, duikers, en dijken functionerend in samenhang met verdedigingswerken en inundatiegebieden;
 - e. overige elementen als beschutte wegen, (resten van) loopgraven en tankgrachten;
 - f. de landschappelijke inpassing en camouflage van de voormalige militaire objecten;
 - g. de historische vestingstructuur van de vestingsteden Muiden, Weesp, Naarden, Nieuwersluis, Gorinchem en Woudrichem;
2. Grote openheid;
 3. Groen en overwegend rustig karakter.

Deze kernkwaliteiten zijn, alsmede de genoemde bepalingen in het Barro, overgenomen in het provinciaal beleid. Verdere toetsing vindt dan ook plaats aan het provinciale beleid.

3.1.2 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 heeft het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M) de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vastgesteld. In de SVIR geeft de Rijksoverheid haar visie op de ruimtelijke en mobiliteitsopgaven voor Nederland richting 2040 en op de manier waarop zij hiermee om zal gaan. Daarmee biedt het een kader voor beslissingen die de Rijksoverheid in de periode tot 2028 wil nemen, om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden. In de SVIR maakt het Rijk helder welke nationale belangen zij heeft in het ruimtelijk en mobiliteitsdomein en welke instrumenten voor deze belangen door de Rijksoverheid worden ingezet.

Overheden, burgers en bedrijven krijgen de ruimte om oplossingen te creëren. Het Rijk gaat zo min mogelijk op de stoel van provincies en gemeenten zitten en richt zich op het versterken van de internationale positie van Nederland en het behartigen van de nationale belangen. De Rijksoverheid brengt het aantal procedures en regels stevig terug en brengt eenheid in het stelsel van regels voor infrastructuur, water, wonen, milieu, natuur en monumenten. Het Rijk wil de beperkte beschikbare middelen niet versnipperen. Het investeert dáár waar de nationale economie er het meest bij gebaat is, in de stedelijke regio's rond de main-, brain- en greenports inclusief de achterlandverbindingen. Om nieuwe projecten van de grond te krijgen zoekt het Rijk samenwerking met marktpartijen en andere overheden.

Zo lang er geen sprake is van een nationaal belang zal het rijk de beoordeling en uitvoering van ontwikkelingen dus aan de provincies en gemeenten overlaten. In onderhavig geval is geen sprake van een nationaal belang, een gebied van nationaal belang of een nadelige invloed op ontwikkelingen van nationaal belang. Hiermee dient verdere toetsing dan ook plaats te vinden aan het provinciale beleid.

3.1.3 Conclusie

Vanuit het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn projecten van nationaal belang in kaart gebracht. Binnen deze projectgebieden worden aan besluiten van gemeenten bindende voorschriften opgelegd. Bij nieuwe ontwikkelingen dient aan deze bindende voorschriften te worden voldaan. De projectlocatie is gelegen in de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Het Barro schrijft voor dat de specifieke begrenzing hiervan overgenomen dient te worden in het provinciaal beleid. Daarnaast schrijft het Barro kernkwaliteiten voor, welke eveneens in het provinciaal beleid verder dienen te worden uitgewerkt. Gezien de punten uit het Barro zijn verwerkt in provinciaal beleid zal verdere toetsing aan het provinciaal beleid plaatsvinden.

Vanuit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte worden beleidsuitgangspunten gesteld ten aanzien van gebieden van nationaal belang. Zo lang geen sprake is van nationale belangen wordt beoordeling van plannen in handen van provincies en gemeenten gegeven. In onderhavig geval is geen sprake van een nationaal belang, waarmee verdere toetsing plaats dient te vinden aan het provinciale beleid, zoals is verwoord in de Visie Ruimte en Mobiliteit van de provincie Zuid-Holland.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Visie Ruimte en Mobiliteit

Het ruimtelijke beleid van de provincie Zuid-Holland is verwoord in de Visie Ruimte en Mobiliteit. Deze visie biedt geen vastomlijnd ruimtelijk eindbeeld, maar wel een perspectief voor de gewenste ontwikkeling van Zuid-Holland als geheel. De visie geeft zekerheid over een mobiliteitsnetwerk dat op orde is en de reiziger en de vervoerder keuzevrijheid biedt, en bevat voldoende flexibiliteit om in de ruimtelijke ontwikkeling te reageren op maatschappelijke initiatieven. Dat geeft houvast voor andere ruimtelijke plannen en voor investeringen in ruimte en netwerk. Het geeft ook duidelijkheid over de randvoorwaarden die de provincie daaraan stelt. Vier rode draden geven richting aan de gewenste ontwikkeling en het handelen van de provincie:

1. beter benutten en opwaarderen van wat er is,
2. vergroten van de agglomeratiekracht,
3. verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit,
4. bevorderen van de transitie naar een water- en energie-efficiënte samenleving.

De huidige ruimtelijke situatie – gecombineerd met de vier rode draden - vormt het vertrekpunt voor de Visie ruimte en mobiliteit.

3.2.1.1 Landbouw

In de visie is aangegeven dat er ruimte blijft voor agrarisch ondernemerschap, zodat de economische kracht van de sector behouden blijft en waar mogelijk wordt versterkt. Tegelijk ligt er een verantwoordelijkheid bij de landbouwsector om zich op de markt en de omgeving te oriënteren.

De grondgebonden landbouw is een gezichtsbepalende factor in het landelijk gebied. De sector heeft een economisch gezond perspectief. De toegevoegde waarde is, ondanks de hoge grondprijzen, relatief groot. De vitaliteit van de grondgebonden landbouw is zowel voor de regionale economie als voor de kwaliteit van het landschap belangrijk.

Bij het bieden van ruimte voor verdere ontwikkeling wil de provincie bereiken dat de landbouw een flinke sprong maakt in verduurzaming, ruimtelijke kwaliteit en het inspelen op omgevingsfactoren. De provincie onderschrijft het belang van de aanpak van het de problematiek rond de stikstofdepositie. Het toepassen van stikstofreducerende technieken is van belang om de stikstofproblematiek voor Natura 2000 gebieden op te lossen.

De grondgebonden landbouw blijft daarnaast een belangrijke drager van de ruimtelijke kwaliteit in Zuid-Holland. De provincie wil daarom de agrarische functie als producent van duurzaam voedsel en als belangrijke drager van het cultuurlandschap ook op termijn veiligstellen.

In de bedrijfsvoering vraagt de samenleving prestaties op het gebied van duurzaamheid, vergroening, dierenwelzijn en volksgezondheid. Tegelijk is er, in het licht van diversiteit in het landelijk gebied, ruimte voor diverse nevenfuncties, mits passend in de gebiedskwaliteit. Het is vooral aan de agrarische ondernemer zelf om te kiezen voor schaalvergroting of verbreding en daarbij in te spelen op omgevingsfactoren en ruimtelijke kwaliteitseisen.

3.2.1.2 Agrarische bebouwing

Volgens de provincie vraagt een investering in verduurzaming en modernisering met een verantwoorde terugverdientijd (rentabiliteit) om een bepaalde schaalgrootte van een agrarisch bouwblok. Een zekere omvang is daarnaast nodig voor dierenwelzijn en voor ruimtelijke inpassing van activiteiten en voorzieningen. En ook voor agrarische bebouwing geldt een ruimtelijk kwaliteitsbeleid.

In de meeste gevallen biedt de toegestane maximale omvang van twee hectare voor een agrarisch bouwvlak voldoende ruimte voor de toekomst. In een incidenteel geval is dit niet voldoende of reiken de ambities van een agrarisch ondernemer verder. De provincie houdt de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor het gangbare agrarisch bedrijf begrensd op 2 hectare voor een agrarisch bouwblok, zowel in de intensieve veehouderij als in de melkveehouderij. In verband met mogelijke

verbreding van activiteiten (met bijvoorbeeld zorg, recreatie of duurzame energieopwekking door middel van biomassavergisting) biedt de provincie indien nodig meer ruimte. Een bouwblok kan dan onder voorwaarden tot maximaal 2,5 hectare uitbreiden. Een voorwaarde is dat de agrarische hoofdfunctie behouden blijft.

3.2.1.3 Veenlandschap

Op grond van de visie ligt het projectgebied in het veenlandschap. In dit landschap zet de provincie in op behoud en versterking van het waterrijke en open karakter. Daarnaast is behoud van de kenmerkende afwisseling van veenweidelandschap, rivieren, boezems, plassen en droogmakerijen van groot belang. De veenlandschappen combineren een agrarische economie met cultuurhistorische en ecologische waarden. Deze combinatie maakt de landschappen ook aantrekkelijk als recreatief en toeristisch gebied.

Het veenlandschap valt voor een belangrijk deel samen met het Groene Hart. Belangrijke opgaven zijn de aanpak van bodemdaling, behoud van de karakteristieken van het veenweidelandschap, verbetering van de waterkwaliteit en instandhouding en ontwikkeling van de bijzondere natuurwaarden. Het accent wordt gelegd op innovatiemaatregelen voor de grondgebonden landbouw en alternatieve realisatiestrategieën voor natuurontwikkeling.

De structuur in de veengebieden is sterk bepaald door de rivieren en veenstromen, de op enige afstand daarvan aangelegde weteringen en andere ontginningsbasissen. Loodrecht daarop staan de (regelmatige) verkavelingspatronen. Het landschap is tussen deze structuren weids met lange zichtlijnen. Andere kenmerken zijn de smalle kavels, vele sloten met hoog waterpeil en overwegend grasland als bodemgebruik. Het agrarisch gebruik overheerst. Belangrijke kenmerken van het veenweidegebied zijn het contrast tussen (meer verdichte) hooggelegen boezems, linten en bovenlanden en het uitgestrekte, ingeklonken veen (open gebied). Veenstromen, dijken en kades vormen landschappelijke structuurdragers en begrenzen de (open) poldereenheden. Het gebruik richt zich op behoud van de maat van de poldereenheden, het verkavelingspatroon, de beplanting, de kades en dijken en de zichtbaarheid van water in de vorm van sloten, weteringen en boezems. Een duurzaam gebruik en eigenaarschap van het veen(weide)gebied is van belang. Het maken van nieuwe (agrarische) natuurlandschappen met een (extensieve) recreatieve functie behoort daarbij tot de mogelijkheid.

In het oosten van de provincie is het veengebied vermengd met oeverwallen en kommen van het rivierenlandschap. In delen is het voor de oeverwallen kenmerkende fruitteelt aanwezig. De kommen zijn grootschalig met regelmatige (cope)verkaveling, maar gaan al snel over in het veenweidelandschap. Deze overgangen zijn nauwelijks tot niet zichtbaar en staan dan ook niet op kaart.

Richtpunten:

- Bewaren diversiteit aan verkavelingspatronen. Lengtesloten zijn beeldbepalend en worden behouden.
- Ontwikkelingen houden rekening met het behoud van kenmerkende landschapselementen
- Ontwikkelingen dragen bij aan behoud van de maat en weidsheid van de poldereenheden
- Nieuwe bebouwing en bouwwerken worden geplaatst binnen de bestaande structuren/ linten en niet in de veenweidepolders.
- Nieuwe agrarische bedrijven liggen aan bestaande ruilverkavelingslinten of op een zeer goed bereikbare locatie voor zwaar verkeer. Ze vormen visuele eilanden in het veenweidelandschap door stevige, passende beplanting en een ligging op ruime afstand van elkaar.

3.2.1.4 Instandhouding en versterking van het cultureel erfgoed

Het cultureel erfgoed van Zuid-Holland is een belangrijke drager van ruimtelijke kwaliteit. Zeker in combinatie met groen en water verhoogt het erfgoed de variëteit en daarmee de aantrekkelijkheid van stad en landschap. Deze toegevoegde waarde van erfgoed bevordert de provincie op diverse manieren:

- a. behoud en versterking van cultuurhistorisch waardevolle structuren en ensembles die van bijzonder provinciaal belang zijn, via bescherming én passende ruimtelijke ontwikkeling,
- b. cultureel erfgoed vormt een integraal onderdeel van het provinciaal ruimtelijk kwaliteitsbeleid via de kwaliteitskaart en de gebiedsprofielen ruimtelijke kwaliteit.
- c. De cultuurhistorische en archeologische waarden zijn gebundeld in de cultuurhistorische hoofdstructuur (CHS), die de basis vormt voor het provinciaal erfgoedbeleid. Het beschermende ruimtelijk beleid richt zich met name op een selectie van de CHS:
 1. cultuurhistorische kroonjuwelen,

2. molen- en landgoedbiotopen,
3. werelderfgoed (bestaand en potentieel);
4. archeologie.

Cultureel en natuurlijk erfgoed dat van unieke en universele waarde is, kan door Unesco aangewezen worden tot werelderfgoed. Zuid-Holland kent vier (potentiële) werelderfgoederen waaronder de Nieuwe Hollandse Waterlinie waarbinnen het projectgebied is gelegen.

Dit project voorziet in een uitbreiding van een bestaande agrarische bedrijfslocatie. De bestaande bebouwing op de locatie is landschappelijk en cultuurhistorisch niet waardevol. De nieuwe bebouwing past binnen de structuur van het landschap. De oriëntatie van de bebouwing volgt het bestaande verkavelingspatroon. Het project voorziet in een zorgvuldige landschappelijke inpassing. Er worden geen kenmerkende landschapselementen aangetast. Een windsingel aan de oostzijde van de huidige bebouwing wordt verplaatst en dus volledig gecompenseerd. Daarnaast wordt nieuwe beplanting toegevoegd. De uitbreiding van de bedrijfslocatie draagt bij aan het behoud van de melkveehouderij als beheerder van het open weidelandschap.

Ook het aspect archeologie maakt onderdeel uit van de CHS. Paragraaf 4.4.1 gaat nader in op dit aspect. Het blijkt dat er door deze ontwikkeling geen archeologische waarden worden geschaad.

Het project past hiermee binnen het provinciaal beleid.

3.2.2 Verordening Ruimte 2014

Op 9 juli 2014 is de Verordening Ruimte 2014 vastgesteld. De volgende artikelen uit deze verordening zijn relevant voor dit initiatief. In cursief is de toetsing van dit initiatief aangegeven. In de verordening is een omgevingsvergunning waarbij wordt afgeweken van het geldende bestemmingsplan gelijkgesteld met een bestemmingsplan.

Artikel 2.2.1 Ruimtelijke kwaliteit

Lid 1 Ruimtelijke ontwikkelingen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen

Een bestemmingsplan kan voorzien in een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling, onder de volgende voorwaarden ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit:

- a. de ruimtelijke ontwikkeling past binnen de aard en schaal van het gebied en voldoet aan de richtpunten van de kwaliteitskaart (inpassen);
- b. als de ruimtelijke ontwikkeling qua aard of schaal niet past binnen het gebied (aanpassen), wordt deze uitsluitend toegestaan mits de ruimtelijke kwaliteit per saldo ten minste gelijk blijft door:
 1. zorgvuldige inbedding van de ontwikkeling in de omgeving, rekening houdend met de relevante richtpunten van de kwaliteitskaart, en
 2. het zo nodig treffen van aanvullende ruimtelijke maatregelen zoals bedoeld in het derde lid;
- c. als de ruimtelijke ontwikkeling qua aard en schaal niet past binnen het gebied (transformeren), wordt deze uitsluitend toegestaan mits de ruimtelijke kwaliteit van de nieuwe ontwikkeling is gewaarborgd door:
 1. een integraal ontwerp, waarin behalve aan de ruimtelijke kwaliteit van het gebied ook aandacht is besteed aan de overgang naar de omgeving en de fasering in ruimte en tijd, alsmede rekening is gehouden met de relevante richtpunten van de kwaliteitskaart, en
 2. het zo nodig treffen van aanvullende ruimtelijke maatregelen zoals bedoeld in het derde lid.

Op de projectlocatie is reeds een bestaande melkveehouderij aanwezig. De locatie ligt in de nabijheid van grootschalige stedelijke ontwikkelingen met woningbouw en bedrijvigheid en is een uitloper naar het landelijke gebied. De ontwikkeling past binnen de schaal van het gebied.

Lid 4 Beeldkwaliteitsparagraaf

Een bestemmingsplan dat een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling mogelijk maakt als bedoeld in het eerste lid bevat een motivering, bij voorkeur vervat in een beeldkwaliteitsparagraaf, waaruit blijkt dat de ruimtelijke kwaliteit ten minste gelijk blijft, voor zover het gaat om een ruimtelijke ontwikkeling:

- a. waarbij de richtpunten van de kwaliteitskaart in het geding zijn, of
- b. die is gelegen op gronden binnen een beschermingscategorie als bedoeld in het tweede lid, onder a en b.

Ten behoeve van dit project is een landschappelijke inpassing uitgewerkt. Deze draagt bij aan een zorgvuldige inbedding van het project in de omgeving. De nieuwe bebouwing is met zorg vorm gegeven. Er worden dekkende kleuren toegepast. Daarnaast wordt de bedrijfsbebouwing deels opgetrokken in metselwerk (of betonpanelen met steenmotief) met daarboven antraciet damwandprofiel of antraciet windbreekgaas. De bouwmasa van de ligboxenstal wordt aan de voorzijde doorbroken met een aanbouw met een lagere nokhoogte waarin onder andere het tanklokaal, technische ruimten en een ontvangstruimte zijn ondergebracht. Het huidige erf bestaat uit verouderde bedrijfsbebouwing met daarachter de voer- en mestopslagen.

De nieuwe erfdeling volgt de bestaande structuur van het landschap. Het kavelpatroon en de aanwezige watergangen bepalen in belangrijke mate deze structuur. Ten behoeve van dit project is het niet noodzakelijk om bestaande watergangen te dempen en/of te verleggen. Rond de toekomstige erfgrenzen wordt deels opgaande beplanting aangebracht. Daarnaast worden de wanden van de sleufsilos deels door grondlichamen aan het zicht onttrokken. Gelet op het voorgaande is er sprake van een zorgvuldige inpassing van het project waarbij voldoende aandacht is besteed aan beeldkwaliteit.

Artikel 2.3.1 Agrarische bedrijven

Een bestemmingsplan voor agrarische gronden voldoet aan de volgende voorwaarden:

- a. nieuwe agrarische bebouwing, uitgezonderd kassen en schuilgelegenheden voor vee, wordt geconcentreerd binnen een bouwperceel van maximaal 2 hectare;
Het nieuwe erf heeft een omvang van minder dan 2 hectare. Namelijk 1,74 hectare
- b. nieuwe agrarische bebouwing is alleen mogelijk als deze noodzakelijk en doelmatig is voor de bedrijfsvoering van volwaardige agrarische bedrijven;
Er is sprake van een volwaardig bedrijf en de nieuwe bebouwing is noodzakelijk voor de bedrijfsvoering. Gelijktijdig met het oprichten van de nieuwe bebouwing wordt de bebouwing van het ter plaatse gesloopt. Daarnaast wordt de agrarische bebouwing op de locatie Laag Dalemseweg 1 gesloopt. Hierover zijn bindende afspraken gemaakt tussen gemeente en initiatiefnemer. Dit project voorziet in het oprichten van een nieuwe bedrijfswoning. Deze wordt opgericht ter vervanging van de bestaande woning.
- c. nieuwe kassen, anders dan bedoeld in de artikelen 2.1.5, 2.1.6 en 2.1.7, worden alleen toegelaten bij bestaande volwaardige glastuinbouwbedrijven tot een oppervlak van 2 hectare per bedrijf en bij bestaande volwaardige boom- en sierteeltbedrijven tot een oppervlak van 300 m² per bedrijf;
Er is geen sprake van het oprichten van kassen.
- d. nieuwe boom- en sierteelt, anders dan bedoeld in artikel 2.1.6, wordt uitgesloten;
Er is geen sprake van boom- en sierteelt.
- e. nieuwe intensieve veehouderij als hoofdtak of als neventak wordt uitgesloten;
Er is geen sprake van een intensieve veehouderij.
- f. verplaatsing van een op 1 januari 2014 in de provincie Zuid-Holland bestaande intensieve veehouderij is mogelijk mits de bedrijfsvoering van het gehele bedrijf op de nieuwe locatie gedurende ten minste vijf jaar plaatsvindt op basis van certificering voor dierenwelzijn en duurzaamheid;
Er is geen sprake van een intensieve veehouderij.
- g. uitbreiding van bebouwing ten behoeve van bestaande intensieve veehouderij als hoofdtak kan binnen het bouwperceel van maximaal 2 hectare worden toegelaten, voor zover de bedrijfsvoering in die uitbreiding gedurende ten minste vijf jaar plaatsvindt op basis van certificering voor dierenwelzijn en duurzaamheid;
Er is geen sprake van een intensieve veehouderij.
- h. uitbreiding van bebouwing ten behoeve van bestaande intensieve veehouderij als neventak kan binnen het bouwperceel van maximaal 2 hectare worden toegelaten, voor zover de bedrijfsvoering in die uitbreiding gedurende ten minste vijf jaar plaatsvindt op basis van certificering voor dierenwelzijn en duurzaamheid en mits de neventak niet uitgroeit tot hoofdtak;
Er is geen sprake van een intensieve veehouderij.

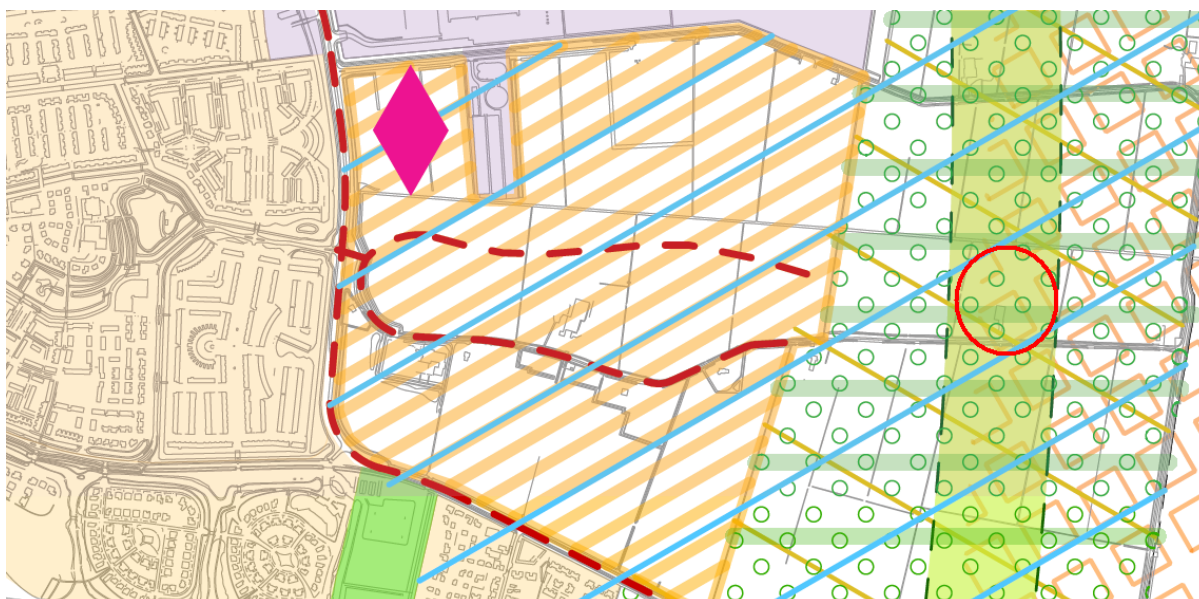
- i. de in dit lid onder g tot en met i bedoelde certificering vindt plaats op basis van door gedeputeerde staten toegelaten certificaten en wordt gewaarborgd in een overeenkomst met kettingbeding en boeteclausule.

Er is geen sprake van een intensieve veehouderij.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Gemeentelijke structuurvisie

In het buitengebied wordt ingezet op transformatie naar extensieve landbouw en groenontwikkeling door middel van het stimuleren van combinaties tussen natuur, landbouw en recreatie. Speciaal aandachtsgebied is in dit kader de groene verbinding aan de oostzijde van de gemeente buiten de contour (tevens groene bufferzone nieuw stedelijk gebied Hoog Dalem).

ALGEMEEN

MOBILITEIT

GROEN EN WATER

Aan de oostzijde van Hoog Dalem is er een duidelijke ambitie om het gebied enerzijds in gebruik te laten bij de landbouw en anderzijds om de groenstructuur te versterken. Gorinchem was een vestingstad binnen de Hollandse Waterlinie. Het beleid in de structuurvisie is gericht op het behoud van de cultuurhistorische kenmerken van deze linie. Tot 1959 werden gronden rond de stad vrijgehouden als schootsveld. Het projectgebied is gelegen in één van de laatste stukjes open landbouwgebied rond de stad Gorinchem. In de visie zijn plannen opgenomen om bij de realisatie van de nieuwbouwwijk Hoog Dalem de in- en externe ontsluiting van de wijk en recreatieve fietsroutes in het buitengebied ten oosten van Hoog Dalem te verbeteren.

In de primaire waterkering in de Waaldijk bevinden zich overlaten. Deze zijn bedoeld voor het afleiden van water na een dijkdoorbraak. Voor het functioneren van de doorlaten moet een strook grond ten noorden van de Waaldijk vrijgehouden worden van bebouwing. Plannen voor het stichten van bebouwing en landschapselementen moeten worden gecontroleerd op hun effecten ten aanzien van de inundatiewaterstand en inundatieduur. Dit is in deze ruimtelijke onderbouwing verder uitgewerkt in paragraaf 4.5.

Met de hervestiging van een melkveehouderij in het landelijk gebied ten oosten van de stad wordt gewaarborgd dat de gronden rond het bedrijf in gebruik blijven voor de veehouderij. In die zin is het ook een waarborg dat de openheid van het landschap behouden te blijven. Door de keuze van een verplaatsing naar een bestaande agrarische bouwlocatie in plaats van de keuze voor een nieuw agrarische bouwperceel wordt bovendien verstening van het landelijk gebied beperkt. De bebouwing van de voormalige veehouderij ter plaatse wordt immers gesloopt. Hiermee past de ontwikkeling binnen de kaders van de gemeentelijke structuurvisie.

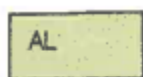
3.4 Geldend bestemmingsplan

Op de projectlocatie is het beleid uit het bestemmingsplan "Buitengebied 2006" van gemeente Gorinchem, van toepassing.

Zoals te zien in de volgende figuur is de projectlocatie aan de Laag Daalemseweg 3 gelegen in een gebied met de bestemming Agrarisch gebied met landschapswaarden. Tevens is op de projectlocatie de aanduiding 'Agrarisch bouwperceel' van toepassing. De gronden binnen deze bestemming zijn onder andere bestemd voor grondgebonden agrarische bedrijvigheid en de instandhouding van landschapswaarden in de vorm van de openheid van het landschap.

Bestemming

AGRARISCH GEBIED MET
LANDSCHAPSWAARDEN

- (k) kleinschaligheid van het landschap
- (o) openheid van het landschap
- (r) reliëf van de bodem
- (v) verkavelingspatroon

Aanduiding

AGRARISCH BOUWPERCEEL

*Uitsnede verbeelding vigerend bestemmingsplan.
Bron: Gemeente Gorinchem*

In onderhavige situatie is sprake van de oprichting van een nieuw agrarisch bedrijf ter vervanging van de bestaande opstallen van het huidige bedrijf. De voorgenomen ontwikkeling is in strijd met de regels zoals gesteld in het bestemmingsplan "Buitengebied" op de volgende onderdelen:

- een deel van de nieuwe bedrijfsgebouwen en de bedrijfsbebouwing is gelegen buiten de grenzen van de aanduiding 'Agrarisch bouwperceel'. Dit betreft de werktuigenberging en een gedeelte van de kuilvoeropslagen, de bedrijfswoning en een paardenbak;
- de maximale nokhoogte van 10 meter wordt overschreden door de nieuwe ligboxenstal. De hoogte van deze stal bedraagt 11,77 meter;
- de maximale nokhoogte van het bijgebouw bij de bedrijfswoning wordt overschreden met ruim 1 meter;
- de maximale inhoudsmaat van de woning wordt overschreden;

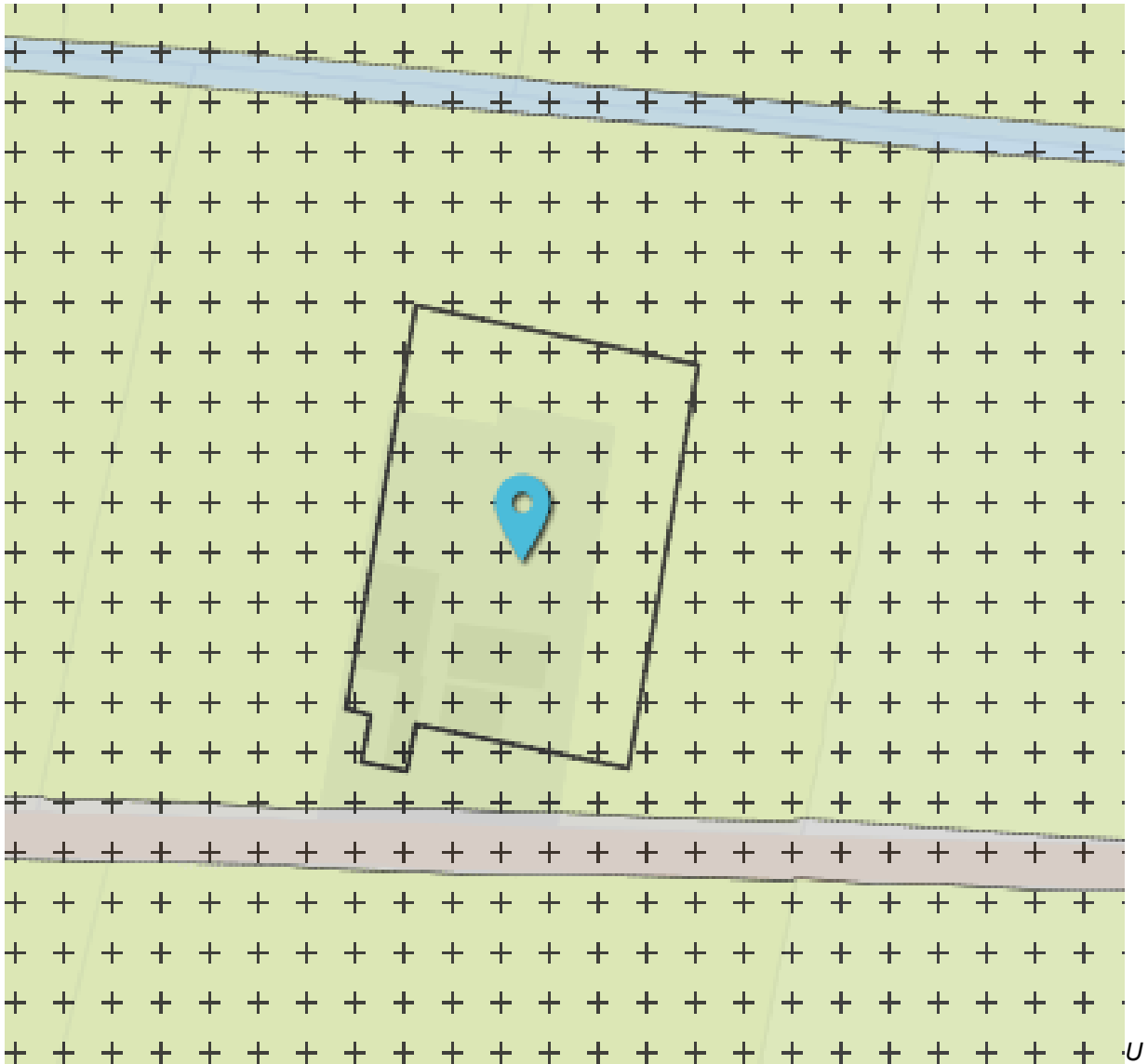
In het bestemmingsplan is een vrijstellingsbevoegdheid opgenomen voor het overschrijden van de bouwperceelsgrens met maximaal 30 meter mits de omvang van het bouwperceel niet met meer dan 10% wordt vergroot. In de onderhavige situatie bedraagt de vergroting meer dan 10%. De vrijstelling is niet toepasbaar.

In het bestemmingsplan is eveneens een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor het wijzigen van de grens van het agrarisch bouwperceel. Na wijziging mag de omvang van het bouwperceel maximaal 1,25 hectare bedragen. Dit project voorziet echter in een uitbreiding tot meer dan 1,25 hectare. De wijzigingsbevoegdheid is om die reden niet toepasbaar.

Om de voorgenomen ontwikkeling mogelijk te maken is het noodzakelijk een omgevingsvergunning aan te vragen voor het handelen in strijd met de bepalingen uit het bestemmingsplan, conform artikel 2.12, lid 1, onder a, onder 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Voorliggend document dient als ruimtelijke onderbouwing, waarmee wordt aangetoond dat geen sprake is van belemmeringen op milieutechnisch en ruimtelijk vlak.

3.5 Bestemmingsplan in voorbereiding

Er is een nieuw bestemmingsplan in voorbereiding voor het gehele buitengebied van de gemeente Gorinchem. In het voorontwerpbestemmingsplan zoals dit inmiddels is gepubliceerd krijgt het projectgebied de bestemming "Agrarisch met waarden - Openheid" en de dubbelbestemming "Waarde - Archeologische verwachting hoog". Een deel van het projectgebied is aangewezen als bouwvlak. Het bouwvlak is echter te klein om de beoogde melkveehouderij te kunnen realiseren. Een deel van de bebouwing is geprojecteerd buiten dit bouwvlak. Ook sluiten de bouwregels niet aan op de beoogde omvang van de stallen en de bedrijfswoning. Binnen de bestemming "Agrarisch met waarden - Openheid" is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor de vergroting van agrarische bouwvlakken. Na wijziging mag de omvang 1,25 ha bedragen. Aangezien dit project zou voorzien in een bouwvlak van 1,74 ha is deze wijzigingsbevoegdheid niet van toepassing. Overigens dient ook opgemerkt te worden dat de verplaatsing van de veehouderij van de Laag Dalemseweg 1 naar de Laag Dalemseweg 3 niet kan wachten op een wijzigingsprocedure die gevoerd wordt op een integrale herziening van het bestemmingsplan. Mede gelet op de afspraken die zijn gemaakt over oplevering van de locatie Laag Dalemseweg 1 zou dit teveel tijd in beslag nemen. Hieronder is een uitsnede opgenomen van het nieuwe ontwerpbestemmingsplan "Buitengebied". Indien de onderhavige omgevingsvergunning wordt verleend voordat dit bestemmingsplan is vastgesteld dan wordt de vergunning vertaald op de verbeelding en in de regels.

itsnede verbeelding voorontwerpbestemmingsplan

Bron: Gemeente Gorinchem

De gemeente is van oordeel dat voor dit project afgeweken kan worden van het geldende bestemmingsplan en het bestemmingsplan dat in voorbereiding is. De gemeente hecht veel waarde aan het behoud van de melkveehouderij als beheerder van het landschap. De omvang is noodzakelijk om de gewenste veestapel te kunnen huisvesten. De verhoging van de nokhoogte van de ligboxenstal is wenselijk om een goed stalklimaat te bereiken. De schaal van het landschap biedt ook ruimte aan forsere bebouwing. De grotere omvang van het de woning de hogere nokhoogte van het bijgebouw dragen bij aan een goede verhouding tussen het bouwvolume van de woning en de bedrijfswoning.

Hoofdstuk 4 Ruimtelijke- en Milieuaspecten

De uitvoerbaarheid van een ruimtelijk plan moet ingevolge de Wet ruimtelijke ordening (Wro) aangetoond worden (artikel 3.1.6 lid 1 van het Bro). Daaronder valt zowel de onderzoeksverplichting naar verschillende ruimtelijk relevante aspecten (geluid, bodem, ect.) maar ook de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan. Van de ruimtelijke- en milieuaspecten wordt in dit hoofdstuk verslag gedaan. De economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid worden in het volgende hoofdstuk behandeld. De toets aan het beleid is in het vorige hoofdstuk al aan de orde gekomen.

Het project wordt gefaseerd uitgevoerd. Er wordt gestart met de bouw van de ligboxenstal met een veebezetting die aanvankelijk zal bestaan uit 200 stuks melkvee met bijbehorend jongvee. In de beoordeling van de haalbaarheid wordt echter uitgegaan van het eindplaatje van 230 melkkoeien, 190 stuks jongvee en een drietal paarden.

4.1 Milieu

4.1.1 Bodem

De bodemkwaliteit is in het kader van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) van belang indien er sprake is van functieveranderingen en/of een ander gebruik van de gronden. De bodem moet geschikt zijn voor de functie. Mocht er een verontreiniging te verwachten zijn dan wel mocht deze feitelijk aanwezig zijn, dan dient voor vergunningverlening inzichtelijk gemaakt te worden of de bodemverontreiniging de voorgenomen functiewijziging in het kader van gezondheid en/of financieel gezien in de weg staat.

Om aan te tonen of sprake is van een feitelijke verontreiniging dient bij ontwikkelingen een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd te worden. Een dergelijk onderzoek moet aantonen of de bodemkwaliteit ter plaatse van de ontwikkeling gevolgen heeft op de gewenste activiteiten ter plaatse.

Door Klijn is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op de locatie Laag Dalemseweg 3 te Dalem. In het uitgevoerde bodemonderzoek is door middel van de bemonstering en analyse van grond en grondwater de milieuhygiënische bodemkwaliteit ter plaatse van de onderzoekslocatie vastgesteld. Op basis van de onderzoeksresultaten bestaan er, vanuit milieuhygiënisch oogpunt gezien, geen belemmeringen ten aanzien van het beoogde gebruik. Naar aanleiding van de opmerkingen ten aanzien van landschap in het kader van het vooroverleg is de beoogde nieuwbouw gering verschoven in noordelijke richting. Dit zal geen gevolgen hebben voor de conclusies uit het bodemonderzoek.

Voor het gehele onderzoek wordt verwezen naar bijlage 2 van dit plan. Hiermee kan worden gesteld dat de bodemgesteldheid ter plaatse de voorgenomen functiewijziging niet in de weg zal staan.

4.1.2 Milieuzonering

Milieuzonering beperkt zich tot milieuaspecten met een ruimtelijke dimensie, te weten: geluid, geur, gevaar en stof. De mate waarin de milieuaspecten gelden en waaraan de milieucontour wordt vastgesteld, is voor elk type bedrijvigheid verschillend. De 'Vereniging van Nederlandse Gemeenten' (VNG) geeft sinds 1986 de publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' uit. In deze publicatie is een lijst opgenomen met daarin de aan te houden richtafstanden tussen een gevoelige bestemming en bedrijven. Indien van deze richtafstand afgeweken wordt dient een nadere motivatie gegeven te worden waarom dat wordt gedaan. Het zo scheiden van milieubelastende en –gevoelige functies dient twee doelen:

1. het reeds in het ruimtelijk spoor voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij gevoelige functies (bijvoorbeeld woningen);
2. het bieden van voldoende zekerheid aan de milieubelastende activiteiten (bijvoorbeeld bedrijven) zodat zij de activiteiten duurzaam, en binnen aanvaardbare voorwaarden, kunnen uitoefenen.

4.1.2.1 Milieuzonering vanuit de projectlocatie

Met de voorgenomen ontwikkeling wordt een melkveehouderij opgericht. In de VNG handreiking 'Bedrijven en Milieuzonering' zijn ten aanzien van een rundveehouderij richtafstanden opgenomen ten aanzien van geluid, geur, fijn stof en gevaar. Als binnen deze afstanden gevoelige objecten gelegen kan de inrichting hinder veroorzaken op deze gevoelige objecten en zullen eventueel maatregelen getroffen moeten worden deze hinder te beperken.

Een rundveehouderij heeft milieucategorie 3.2. De grootste richtafstand uit de VNG handreiking bedraagt 100 meter (voor geur). Het bedrijf valt hiermee in milieucategorie 3.2. Het dichtstbijzijnde gevoelig object bevindt zich op meer dan 200 meter van de projectlocatie (gemeten van bouwvlak tot gevel woning). Hiermee is het dichtstbijzijnde gevoelig object ver genoeg van de projectlocatie gelegen en wordt door de voorgenomen ontwikkeling geen hinder veroorzaakt.

4.1.2.2 Milieuzonering ten aanzien van de projectlocatie

Als bij een inrichting nieuwe gevoelige objecten worden opgericht in het kader van geur, geluid, luchtkwaliteit of externe veiligheid, dan mag dit gevoelig object geen hinder ondervinden van eventueel omliggende hinder veroorzakende inrichtingen. Tevens mag de ontwikkeling van een nieuw gevoelig object geen belemmering zijn van de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende bestemmingen.

Bij de voorgenomen ontwikkeling wordt een nieuwe agrarische bedrijfswoning opgericht. De nieuwe woning is echter niet in het invloedsgebied van een andere inrichting gelegen. Er kan worden gesteld dat ter plaatse geen hinder wordt ondervonden en dat geen andere bedrijven in de ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt door de hervestiging en uitbreiding van een melkveehouderij op het perceel Laag Dalemseweg 3.

4.1.3 Geur

De Wet geurhinder veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. Het tijdstip van inwerkingtreding van de wet is vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 12 december 2006. Op 18 december 2006 is de Wet geurhinder en veehouderij gepubliceerd.

De Wet geurhinder en veehouderij geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning). De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel V-Stacks vergunning. Dit geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Wet geurhinder en veehouderij.

Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden. Hiervoor dienen de minimale afstanden van 50 meter tot een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom, en 100 meter tot een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom te worden aangehouden.

Bij gemeentelijke verordening kunnen gemeenten afwijken van de wettelijke normen.

De gemeente Gorinchem heeft een eigen geurbeleid geformuleerd. Op grond van de "Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Gorinchem 2012" geldt voor een enkele specifieke bedrijfssituatie (bedrijven met minder dan 50 paarden) rond de nieuwbouwlocatie Hoog Dalem een minimale afstand van 50 meter tot een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom.

Bij de voorgenomen ontwikkeling is sprake van uitbreiding met dieren zonder geuremissiefactor. Hierbij dienen de gestelde vaste afstanden aangehouden te worden. Het dichtstbijzijnde geurgevoelig object (gemeten van emissiepunt tot gevel gevoelig object) is gelegen op meer dan 200 meter. Hiermee wordt aan de gestelde afstanden voldaan en zal bij de voorgenomen ontwikkeling geen onevenredige geurhinder worden veroorzaakt.

Hiermee levert dit aspect geen belemmeringen op.

4.1.4 Luchtkwaliteit

De Eerste Kamer heeft op 9 oktober 2007 het wetsvoorstel voor de wijziging van de Wet milieubeheer goedgekeurd (Stb. 2007, 414) en vervolgens is de wijziging op 15 november 2007 in werking getreden. De wet vervangt het Besluit Luchtkwaliteit 2005. Met name paragraaf 5.2 uit genoemde wet is veranderd. Omdat 5.2 handelt over luchtkwaliteit staat de nieuwe 5.2 bekend als de 'Wet luchtkwaliteit'. De Wet luchtkwaliteit introduceert het onderscheid tussen 'kleine' en 'grote' projecten. Kleine projecten dragen 'niet in betekende mate' (NIBM) bij aan de luchtkwaliteit. Een paar honderd grote projecten dragen juist wel 'in betekende mate' bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Het gaat hierbij vooral om bedrijventerreinen en infrastructuur (wegen).

De Eerste Kamer is op 9 oktober 2007 akkoord gegaan met het wetsvoorstel over luchtkwaliteitseisen. Projecten die 'niet in betekende mate bijdragen' (NIBM) aan de luchtverontreiniging, hoeven volgens het wetsvoorstel niet meer afzonderlijk getoetst te worden aan de grenswaarden voor de buitenlucht. Het

Besluit NIBM omschrijft het begrip nader: een project dat minder dan 3% van de grenswaarden bijdraagt is NIBM. Dit komt overeen met 1,2 microgram per m³ (µg/m³) voor fijn stof en stikstofoxiden (NO₂).

Projecten die wel 'in betekenende mate' bijdragen, zijn vaak al opgenomen in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Het NSL is erop gericht om overal de Europese grenswaarden te halen. Daarom is ook een pakket aan maatregelen opgenomen: zowel (generieke) rijksmaatregelen als locatiespecifieke maatregelen van gemeenten en provincies. Dit pakket aan maatregelen zorgt ervoor dat alle negatieve effecten van de geplande ruimtelijke ontwikkelingen ruim worden gecompenseerd. Bovendien worden alle huidige overschrijdingen tijdig opgelost. In het NSL worden de effecten van alle NIBM-projecten verdisconteerd in de autonome ontwikkeling. Het NSL omvat dus alle cumulatieve effecten van (ruimtelijke) activiteiten op de luchtkwaliteit.

4.1.4.1 Uitbreiding in dierenaantallen

Voor het berekenen van de bijdragen van industriële, agrarische punt- of oppervlaktebronnen aan de bestaande of toekomstige concentraties is in Nederland standaardrekenmethode 3 (SRM3) voorgeschreven. Het gaat daarbij om de stoffen die genoemd worden in de Wet milieubeheer, hoofdstuk 5 (luchtkwaliteitseisen). ISL3a is geschikt voor berekeningen van oppervlaktebronnen voor fijn stof en van puntbronnen voor fijn stof en NO₂. Voor berekeningen aan agrarische inrichtingen zijn de emissiefactoren gebruikt zoals deze bekend zijn gemaakt door het ministerie van VROM.

In augustus 2009 heeft InfoMil de "Handleiding bij beoordelen fijn stof bij veehouderijen" gepubliceerd. In mei 2010 is deze vastgesteld en definitief gemaakt. Deze handleiding is bedoeld als ondersteuning voor de gemeente als bevoegd gezag, bij het beoordelen van vergunningaanvragen voor nieuwe vestigingen en uitbreidingen, die van invloed kunnen zijn op de luchtkwaliteit. De handleiding geeft op basis van rekenvoorbeelden aan wanneer een project als NIBM beschouwd kan worden.

In het onderhavige project is er een toename van de veestapel tot een omvang van 230 melkkoeien en 190 stuks jongvee. Volgens de lijst Emissiefactoren fijn stof voor veehouderij, bedraagt de fijnstofemissie: 41.260 g/jr.

De handleiding bij beoordelen fijn stof bij veehouderijen geeft grenswaarden ten aanzien van de totale emissie bij afstanden oplopend van 70 – 160 meter. Bij 70 meter is de NIBM-vuistregelgrens 324.000 g/jaar oplopend tot 1.376.000 g/jaar bij 160 meter. Dit betekent concreet dat op 70 meter elk project met een emissie minder dan 324.000 g/jaar oplopend tot op 160 meter elk project met een emissie minder dan 1.376.000 g/jaar als NIBM is aan te merken. De grenswaarden bij verschillende afstanden zijn in de onderstaande tabel weergegeven.

Afstand tot te toetsen plaats	70 m	80 m	90 m	100 m	120 m	140 m	160 m
Totale emissie in g/jr van uitbreiding/oprichting	324000	387000	473000	581000	817000	1075000	1376000

Bron: ECN. Getallen op basis van berekeningen met STACKS

De dichtstbijzijnde woning van derden is gelegen op een afstand van meer dan 200 meter van de projectlocatie (gemeten van emissiepunt tot gevel woning). Op 160 meter geldt een NIBM-vuistregelgrens van 1.376.000 g/jaar. In onderhavig geval is sprake van een emissie van 41.260 g/jaar. Dit is minder dan de NIBM-vuistregelgrens, waarmee de voorgenomen uitbreiding als NIBM is aan te merken.

4.1.4.2 Uitbreiding van verkeersbewegingen

Naast uitbreiding in dierenaantallen moet ook de uitbreiding van het aantal verkeersbewegingen meegenomen worden. In onderhavig geval zal het aantal verkeersbewegingen niet in onevenredige mate toenemen. Dit is nader uitgewerkt in de paragraaf "Verkeersbewegingen" (paragraaf 4.3.2). Hiermee is de uitstoot van de toename in het aantal verkeersbewegingen verwaarloosbaar en valt onder de noemer NIBM, waarmee verder onderzoek achterwege kan blijven.

4.1.4.3 Woon- en leefklimaat

Naast effecten op de omgeving moet ook onderzocht worden of ter plaatse van de voorgenomen ontwikkeling een goed woon- en leefklimaat kan worden gewaarborgd. Hierbij is het van belang te kijken naar de feitelijke luchtkwaliteit ter plaatse. Dit is echter alleen van belang als gevoelige objecten in het kader van de luchtkwaliteit worden opgericht.

In onderhavig geval is geen sprake van het oprichten van een nieuw gevoelig object in het kader van de luchtkwaliteit. Er is immers reeds een bestaande bedrijfswoning aanwezig. Hiermee kan verdere toetsing achterwege blijven. Het bestaande woon- en leefklimaat wordt ook niet aangetast door deze ontwikkeling. Hiermee zijn ten aanzien van luchtkwaliteit geen belemmeringen te verwachten.

4.1.5 Geluid

De mate waarin het geluid, bijvoorbeeld veroorzaakt door het wegverkeer, het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder en het Besluit geluidhinder (Wgh en Bgh). De kern van de wet is dat geluidsgevoelige bestemmingen, worden beschermd tegen geluidhinder uit de omgeving ten gevolge van wegverkeer, spoorweg en industrie.

De Wet geluidhinder kent de volgende geluidsgevoelige bestemmingen:

1. Woningen.
2. Onderwijsgebouwen (behoudens voorzieningen zoals een gymnastieklokaal).
3. Ziekenhuizen en verpleeghuizen en daarmee gelijk te stellen voorzieningen zoals verzorgingstehuizen, psychiatrische inrichtingen, medische centra, poliklinieken, medische kleuterdagverblijven, etc.

Het beschermen van bijvoorbeeld het woonmilieu gebeurt aan de hand van vastgestelde zoneringen. De belangrijkste geluidsbronnen die in de Wet geluidhinder worden geregeld zijn industrielawaai, wegverkeerslawaai en spoorweglawaai. Verder gaat deze wet onder meer ook in op geluidwerende voorzieningen en geluidbelastingkaarten en actieplannen.

Het aantal verkeersbewegingen zal, zoals nader is uitgewerkt in de paragraaf "Verkeersbewegingen" (paragraaf 4.3.2) bij de voorgenomen ontwikkeling niet in onevenredige mate toenemen. Tevens is een goede ontsluiting aan de Laag Dalemseweg gerealiseerd, waarbij op eigen terrein voldoende gelegenheid is om te keren en parkeren. Hiermee zal de geluidbelasting die wordt veroorzaakt door vrachtverkeer niet verder toenemen.

Bij de voorgenomen ontwikkeling wordt de bestaande bedrijfswoning vervangen. De gevelbelasting op een woning mag niet hoger zijn dan de wettelijke norm van 48 deciBell (dB). Hiervoor is ontheffing mogelijk tot 53 dB (verhoogde grenswaarde). Voor een agrarische bedrijfswoning is zelfs een ontheffing mogelijk tot 58 dB. Dit betekent dus dat voor de nieuwe bedrijfswoning ontheffing mogelijk is tot maximaal 58 dB.

De onderzoekzone van de Rijksweg A15 is op grond van artikel 73 Wgh 600 m, gemeten vanaf de buitenste rijstrook. Omdat de nieuwe woning op aanmerkelijk grotere afstand van de rijksweg wordt gebouwd, wordt geen noemenswaardige hinder verwacht. Het verkeer op de Rijksweg A15 leidt daarom ook niet tot belemmeringen.

De Laag Dalemseweg heeft op grond van de Wet geluidhinder een onderzoekzone van 250 meter aan weerszijden van de weg. Het bouwplan van de nieuwe bedrijfswoning ligt hier binnen. Door Sain milieuadvies is een akoestisch onderzoek uitgevoerd (zie bijlage 3). Hieruit blijkt dat de geluidsbelasting ten gevolge van de Laag Dalemseweg de voorkeursgrenswaarde niet overschrijdt.

Het aspect geluid vormt hiermee geen belemmering voor de uitvoering van dit project.

De breedte van de onderzoekzone langs de railinfrastructuur, zoals de Betuweroute, is vastgelegd in artikel 1.4a van het Besluit geluidhinder. In dat besluit is aangegeven dat de breedte afhankelijk is van de geluidsbelasting op de referentiepunten (GeluidsProductiePlafonds).

De geluidsbelasting op de referentiepunten langs de Betuweroute is ter hoogte van de projectlocatie en ten zuiden van de Betuweroute lager dan 74 dB. Op grond van het besluit bedraagt de onderzoekzone ten zuiden van de Betuweroute 900 m. Deze afstand wordt gemeten vanuit de buitenste spoorstaaf van de Betuweroute.

Omdat de nieuwe woning buiten de zone van de Betuweroute is gelegen is onderzoek naar railverkeerslawaai niet noodzakelijk en zijn er geen belemmeringen.

4.1.6 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over de beheersing van activiteiten met gevaarlijke stoffen. Die activiteiten kunnen bestaan uit het opslaan, verwerken of transporteren van gevaarlijke stoffen. Deze activiteiten kunnen een risico veroorzaken voor de leefomgeving. Daarnaast worden de risico's van het opstijgen en landen op vliegvelden ook onder het thema externe veiligheid gevangen. De risico's worden uitgedrukt in twee risicomaten; het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Voor de beoordeling van een ruimtelijk project moet voor externe veiligheid worden vastgesteld of dit project is gelegen binnen een risicocontour en/of het invloedsgebied van een inrichting die valt onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Daarnaast wordt gekeken of het project ligt binnen de risicocontour en/of het invloedsgebied van de transportroute (weg, spoor, water of buisleiding) waarover gevaarlijke stoffen (o.a. LPG en benzine) worden vervoerd.

Het Bevi is gericht aan het bevoegd gezag inzake de Wet milieubeheer en de Wet ruimtelijke ordening en heeft onder meer tot doel om bij nieuwe situaties toetsing aan de risiconormen te waarborgen. In de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) zijn standaard afstanden opgenomen waarbij wordt voldaan aan de grenswaarden van het plaatsgebonden risico. Het Bevi is van toepassing op vergunningplichtige risicovolle bedrijven en nabij gelegen, al dan niet geprojecteerde, (beperkt) kwetsbare objecten. In artikel 2 lid 1 van het Bevi is opgesomd wat wordt verstaan onder risicovolle bedrijven. Voor toepassing van het Bevi wordt een nieuw ruimtelijk besluit gezien als een nieuwe situatie.

4.1.6.1 Transport (spoor-, vaar- en autowegen)

Op 1 april 2015 is het Besluit externe veiligheid transportroutes in werking getreden. Het bevoegd gezag neemt bij het vaststellen van een besluit dat betrekking heeft op gronden in de omgeving van een basisnetroute ten aanzien van nieuw toe te laten kwetsbare objecten de basisnetafstand in acht en houdt daarmee rekening ten aanzien van nieuw toe te laten beperkt kwetsbare objecten. De basisnetafstand bedraagt voor het persoonsgebonden risico bij de A15 32 m en bij de Betuwelroute 30 meter. Aan deze afstanden wordt ruimschoots voldaan. Ten aanzien van het groepsrisico vindt geen toename van personen plaats in het invloedsgebied.

4.1.6.2 Transport- en buisleidingen

Op 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) met de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) in werking getreden. Het Bevb regelt onder andere welke veiligheidsafstanden aangehouden moeten worden rond buisleidingen met gevaarlijke stoffen. De normstelling is hierbij in lijn met het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi).

In het 'Handboek buisleidingen in bestemmingsplannen' (VROM, 19 maart 2010 geactualiseerd) staan in bijlage 6 inventarisatieafstanden genoemd. Voor de inventarisatie van de bebouwing is een bepaalde afstand waarbinnen een inventarisatie noodzakelijk wordt geacht. De inventarisatieafstand loopt uiteen van 45 meter bij een leidingdiameter van 4 inch en een druk van 40 bar tot 580 meter bij een leidingdiameter van 42 inch en een druk van 80 bar. Deze afstanden gelden aan weerszijden van de betreffende leiding.

In de Structuurvisie Buisleidingen 2012-2035, zoals vastgesteld op 12 oktober 2012, zijn de invloedsgebieden van buisleidingen voor transport weergegeven. Indien binnen de invloedsgebieden ontwikkelingen plaatsvinden dient het groepsrisico te worden verantwoord.

Het projectgebied is niet binnen een invloedsgebied van een buisleiding gelegen.

4.1.6.3 Plaatsgebonden risico

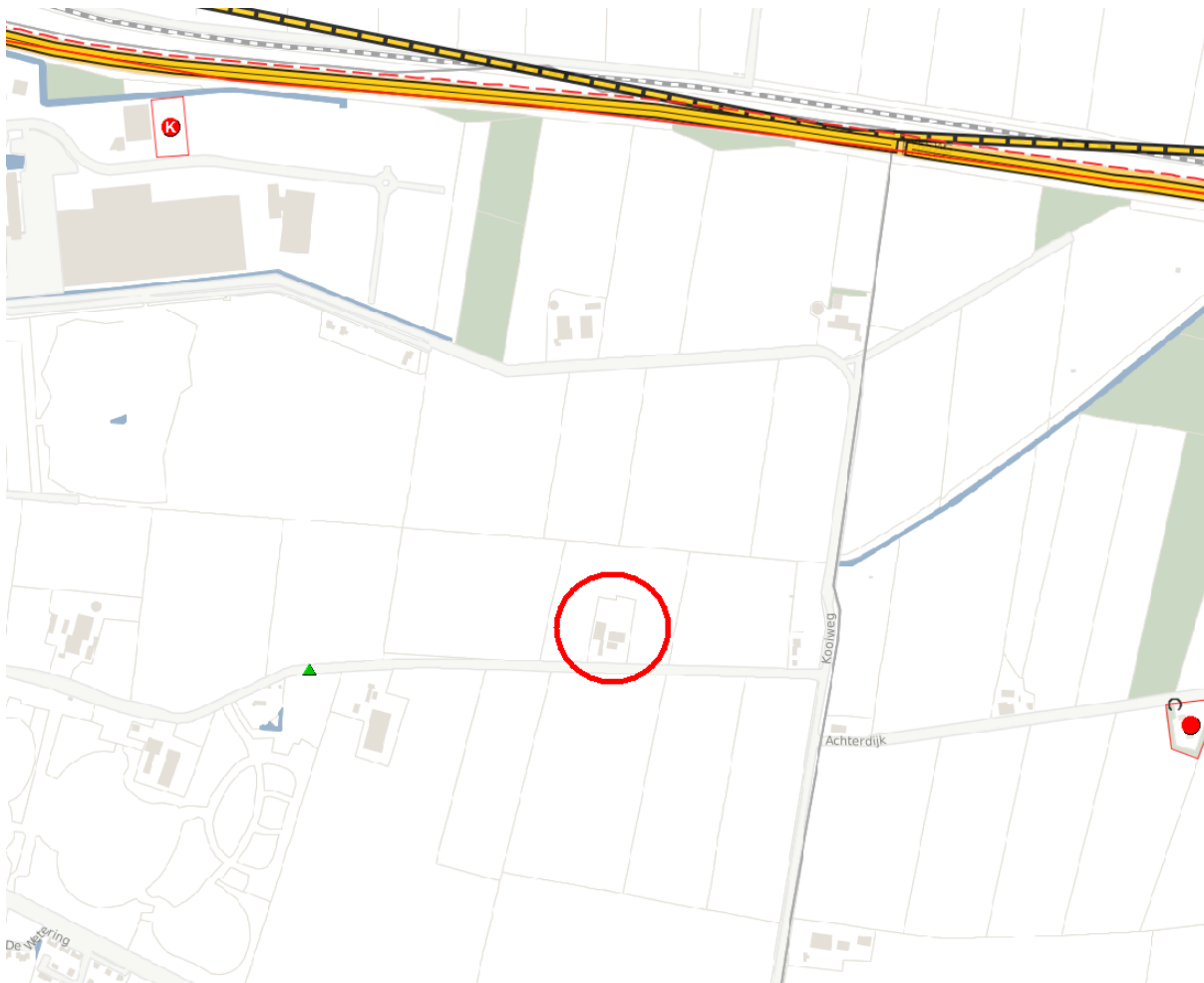
In onderhavige situatie is sprake van melkveehouderij. Een melkveehouderij veroorzaakt zelf geen risico's voor de woon- en leefomgeving in het kader van externe veiligheid.

Naast het feit dat een inrichting geen onevenredige risico's voor de woon- en leefomgeving mag veroorzaken, mag een gevoelige inrichting (waar veelvuldig mensen aanwezig zijn) ook geen hinder ondervinden van mogelijk in de omgeving aanwezige inrichtingen.

Het plaatsgebonden risico wordt weergegeven in vastgelegde risicocontouren. Deze risicocontouren worden bepaald aan de hand van de kans dat zich in een gebied een ongeval met fatale afloop voordoet. Binnen de risicocontouren is de kans gelijk aan of groter dan 1 op 1 miljoen (10^{-6}) per jaar dat zich een ongeval voordoet met een fatale afloop. Indien een ontwikkeling plaatsvindt binnen een risicocontour dan

dient het plaatsgebonden risico te worden verantwoord.

Volgens de Risicokaart, zoals weergegeven in de volgende figuur, is de projectlocatie niet binnen de risicocontour (10^{-6} per jaar) gelegen van een mogelijke risicobron.

Risicokaart.

Bron: Interprovinciaal overleg (IPO).

Gezien de projectlocatie niet binnen een risicocontour (10^{-6} per jaar) van een risicobron is gelegen, zijn ten aanzien van het plaatsgebonden risico geen belemmeringen te verwachten.

4.1.6.4 Groepsrisico

Naast het plaatsgebonden risico dient ook het groepsrisico in acht te worden genomen. Hierbij is het van belang te kijken of de projectlocatie binnen een invloedsgebied van een risicobron of transportroute is gelegen.

De projectlocatie is niet binnen een invloedsgebied van een risicobron en/of transportroute gelegen. Bovendien neemt de personendichtheid in het projectgebied niet toe. Zowel in de huidige en toekomstige situatie is er sprake van één enkele veehouderij. Hiermee hoeft het groepsrisico niet verder te worden verantwoord.

4.1.7 Overstromingsgebieden

Er is sprake van een overstromingsrisico zodra een onbeheersbare hoeveelheid water de polder instroomt. Dat kan in deze regio zijn vanuit een van de grote rivieren en/of een (voormalige) zeearm. Bijvoorbeeld als er een gat in een waterkering ontstaat of als er over een grote lengte zoveel water over de dijken loopt dat zandzakken en/of andere noodmaatregelen de instroom niet stoppen. Een fors lekkende of overlopende sluisdeur, zonder dat een onbeheersbare situatie ontstaat, is dus geen overstroming. Water op het land door hevige regenval is geen overstroming, maar wateroverlast. Er is sprake van inundatie als land bewust onder water wordt gezet.

De projectlocatie is niet in een overstromingsgebied gelegen.

4.1.8 Voortoets MER-beoordeling

4.1.8.1 Algemeen

Op 1 april 2011 is het nieuwe Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Uit dit besluit blijkt dat toetsing aan de drempelwaarden in de D-lijst ontoereikend is om de vraag te beantwoorden of een m.e.r.-beoordelingsprocedure moet worden doorlopen. Indien een activiteit een omvang heeft die onder de grenswaarden ligt, dient op grond van de selectiecriteria in de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling te worden vastgesteld of belangrijke nadelige gevolgen van de activiteit voor het milieu kunnen worden uitgesloten. Pas als dat het geval is, is de activiteit niet m.e.r.- (beoordelings)plichtig. In het kader van de wijziging van het Besluit m.e.r. is een handreiking opgesteld. Deze handreiking geeft aan hoe moet worden vastgesteld of een activiteit, met een omvang onder de drempelwaarde, toch belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu heeft. In de handreiking is opgenomen dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen op de D-lijst en die een omvang hebben die beneden de drempelwaarden liggen een toets moet worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gebruikt.

Uit deze toets kan een van twee onderstaande conclusies volgen:

1. Belangrijke nadelige milieueffecten zijn uitgesloten.
of
2. Belangrijke nadelige milieueffecten zijn niet uit te sluiten.

In het eerste geval is de activiteit niet m.e.r.- (beoordelings)-plichtig in het andere geval dient een m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd en de bijbehorende procedure te worden gevolgd. Die toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EU-richtlijn milieubeoordeling projecten.

4.1.8.2 Dit project

Door DLV is een aanmeldnotitie (zie bijlage 4) opgesteld waarin de milieueffecten van dit initiatief zijn beschreven. Vervolgens is door de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid op basis van deze notitie en het concept voor de ruimtelijke onderbouwing geoordeeld dat het opstellen van een MER niet nodig is. Op basis hiervan heeft de gemeente geoordeeld er geen m.e.r.-procedure doorlopen behoeft te worden.

4.2 Ecologie

In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de (mogelijke) natuurwaarden. Daartoe wordt onderscheid gemaakt in gebiedsbescherming en soortenbescherming.

4.2.1 Gebiedsbescherming

De Natuurbeschermingswet richt zich op de bescherming van gebieden. Sinds 1 oktober 2005 zijn hierin ook de bepalingen vanuit de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn, aangevuld met de vroegere Beschermde- en Staatsnatuurmonumenten en het Verdrag van Ramsar verwerkt. In de Natuurbeschermingswet zijn de volgende gronden aangewezen en beschermd:

1. Natura 2000 gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden).
2. Beschermde Natuurmonumenten.
3. Wetlands.

Naast deze drie soorten gebieden is er de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur ((P)EHS) die in het kader van de gebiedsbescherming van belang is. De (P)EHS is een samenhangend netwerk van belangrijke natuurgebieden in Nederland. Zij bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuwe natuurgebieden en ecologische verbindingzones. De EHS draagt bij aan het bereiken van de hoofddoelstelling van het Nederlandse natuurbeleid, namelijk: 'Natuur en landschap behouden, versterken en ontwikkelen, als bijdrage aan een leefbaar Nederland en een duurzame samenleving'. Hiertoe zijn de volgende uitgangspunten van belang:

1. Vergroten: het areaal natuur uitbreiden en zorgen voor grotere aaneengesloten gebieden.
2. Verbinden: natuurgebieden zoveel mogelijk met elkaar verbinden.
3. Verbeteren: de omgeving zo beïnvloeden dat in natuurgebieden een zo hoog mogelijke natuurkwaliteit haalbaar is.

Daarnaast is het bij uitbreiding van agrarische bedrijven van belang te kijken naar de invloed op mogelijke (zeer) kwetsbare gebieden in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij, de zogenaamde Wav-gebieden. Dit zijn voor verzuring gevoelige gebieden waarbij toename van de uitstoot van ammoniak op deze gebieden kan leiden tot een onevenredige aantasting ervan.

4.2.1.1 Natura 2000, Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands

Natura 2000 gebieden:

De Natura 2000 gebieden bestaan uit de Vogelrichtlijngebieden en de Habitatrichtlijngebieden.

Vogelrichtlijngebieden:

De Vogelrichtlijn heeft tot doel alle in het wild levende vogelsoorten in stand te houden. Het gaat niet alleen om de vogels zelf, maar ook om hun eieren, nesten en leefgebieden die voorkomen op het Europese grondgebied van de lidstaten. Na de publicatie van deze richtlijn in 1979 kregen de lidstaten twee jaar de tijd om de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking te laten treden om aan de bepalingen en dus de doelstelling van deze richtlijn te voldoen.

Bij dit laatste gaat het globaal om twee zaken: enerzijds het implementeren van de richtlijnen binnen de Nederlandse regelgeving en anderzijds de aanwijzing van speciale beschermingszones. In 2000 heeft Nederland een aanvullende lijst van gebieden die zijn aangewezen als speciale beschermingszone bij de Europese commissie ingeleverd.

Habitatrichtlijngebieden:

De Habitatrichtlijn richt zich op de biologische diversiteit door instandhouding van natuurlijke habitat en wilde flora en fauna na te streven. Centraal staat daarbij het behoud en herstel van deze natuurlijke habitat en wilde dier- en plantensoorten van communautair belang. Hiervoor wordt een Europees ecologisch netwerk gevormd door middel van de aanwijzing van speciale beschermingszones. Daarnaast regelt de Habitatrichtlijn ook soortenbescherming. Deze aanwijzingsprocedure, die verschilt van die in de Vogelrichtlijn, is nog niet afgerond en de aangemelde gebieden hebben nog geen definitieve status. Doch moeten sinds 1 februari 2009 ook worden opgenomen in vergunningverlening op grond van de Natuurbeschermingswet.

Beschermde Natuurmonumenten:

Beschermde Natuurmonumenten zijn gebieden die in belangrijke mate bijdragen aan de internationale doelstellingen voor het behoud van de biodiversiteit. Met de intrede van de Natura 2000 gebieden zijn de gebieden welke overlappen met een aanwijzing als Natura 2000 gebied komen te vervallen. Er zijn echter gebieden zonder aanwijzing als Natura 2000 gebied, welke bescherming behoeven. Een planologische bescherming (door het bestemmen als bos- en/of natuurgebied) is niet voldoende, omdat deze geen bescherming biedt tegen wijzigingen in de omgeving als stikstofdepositie, ammoniakdepositie of wijzigingen in de waterhuishouding. Bescherming van Beschermde Natuurmonumenten vindt daarom plaats middels de Natuurbeschermingswet.

Wetlands:

Op 2 februari 1971 is de Ramsar-conventie ondertekend. In Nederland is dit "Verdrag van Ramsar" op 23 september 1980 in werking getreden. Het Verdrag van Ramsar is gericht op het behoud van watergebieden

van internationale betekenis, met name als verblijfplaats voor watervogels. Het toepassingsgebied van het Verdrag van Ramsar is het grondgebied van de partijen, hetgeen de territoriale zee omvat. Een belangrijke verplichting van de partijen bij het Verdrag van Ramsar is het aanwijzen van watergebieden die in aanmerking komen voor opname in een lijst van watergebieden met internationale betekenis.

Wetlands hebben verschillende functies, namelijk:

- Wetlands zijn onmisbaar voor watervogels, zoals eenden, zwanen, ganzen en steltlopers, vooral als ze op internationale trekroutes van deze vogels liggen, en voor andere dieren die van water afhankelijk zijn.
- In ondiepe kustzones zijn wetlands de kraamkamer voor vissen en andere zeedieren.
- De gebieden worden gebruikt voor de visserij en scheepvaart, vormen een buffer tegen overstromingen, zorgen voor drinkwater (zoals in de Biesbosch) en kunnen worden gebruikt voor oeverrecreatie en als woonomgeving.

In Nederland zijn de Wetlands aangewezen als Natura 2000 gebieden, waarmee zij beschermd worden middels de Natuurbeschermingswet.

Zoals te zien in de volgende figuur is de projectlocatie niet in een Natura 2000 gebied, Beschermd Natuurmonument of Wetland gelegen. Het dichtstbijzijnde beschermd gebied is gelegen op een afstand van ongeveer 1,8 kilometer van de projectlocatie. Hieronder is een overzicht weergegeven van beschermde natuurgebieden in de omgeving:

Natura 2000

- Lingegebied op 8,2 kilometer
- Uiterwaarden Lek op 14,3 kilometer
- Zouwe Boezem op 10,0 kilometer
- Loevestein en Pompeveld op 1,8 kilometer
- Biesbosch op 17,2 kilometer
- Uiterwaarden Waal op 15,2 kilometer

Beschermde Natuurgebieden

- Overland Giessen op 3,9 kilometer

De voorgenomen ontwikkeling kan van invloed zijn op de hierboven genoemde gebied door een toename van stikstofdepositie. De toename wordt echter volledig teniet gedaan door de beëindiging van de agrarische bedrijfsvoering op de locatie Laag Dalemseweg 1. Dit wordt ook wel externe saldering genoemd. De berekeningsresultaten zijn weergegeven in de onderstaande tabel waarbij de stikstofdeposities zijn uitgedrukt in mol/ha/jaar.

Aagrostacks berekeningen met nieuwe RAV

Volgnummer	Naam	X coördinaat	Y coördinaat	Depositie Dalemseweg 3 Vergund 1992	Depositie Dalemseweg 3 Gewenst	Depositie [*] Toename	Depositie Dalemseweg 1 Vergund 1973	Depositie [*] Afname
1	Loevestein H91EOa	129 680	425 462	1,83	3,07	+ 1,24	1,56	- 0,32
2	Loevestein H9120	130 162	425 371	1,67	2,69	+ 1,02	1,37	- 0,35
3	Uiterw. Waal H9120	145 058	425 516	0,10	0,17	+ 0,07	0,09	- 0,02
4	Uiterw. Waal H91EOa	145 162	425 922	0,10	0,17	+ 0,07	0,09	- 0,02
5	Biesbosch H3270	113 832	422 864	0,07	0,11	+ 0,04	0,08	- 0,04
6	Biesbosch H91EOa	112 982	422 580	0,06	0,10	+ 0,04	0,07	- 0,03
7	Lingedijk H7230	136 966	431 687	0,38	0,62	+ 0,24	0,32	- 0,08
8	ZouweBoezem	128 328	437 115	0,21	0,34	+ 0,13	0,23	- 0,10
9	Oeverlanden Giessen	123 574	432 725	0,23	0,38	+ 0,15	0,27	- 0,12
10	Smoutjes Vlietlanden	120 425	434 907	0,14	0,22	+ 0,08	0,15	- 0,07
11	Uiterwaarden Lek Utr	122 825	439 722	0,11	0,17	+ 0,06	0,11	- 0,05

Depositie op Natura 2000 gebieden

Bron: DLV Bouw, milieu en techniek BV

Uit de reeds aangevraagde vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet blijkt dat er sprake is van

een afname van depositie op de alle genoemde gebieden.

Natura 2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands.

Bron: Google; Alterra Wageningen UR; Ministerie van EL&I.

4.2.1.2 Ecologische Hoofdstructuur en Ecologische Verbindingszones

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van grote en kleine natuurgebieden waarin de natuur (plant en dier) voorrang heeft en wordt beschermd. Daarmee wordt voorkomen dat natuurgebieden geïsoleerd komen te liggen en planten en dieren uitsterven, waardoor natuurgebieden hun waarde zouden verliezen. De EHS wordt gezien als de ruggengraat van de natuur.

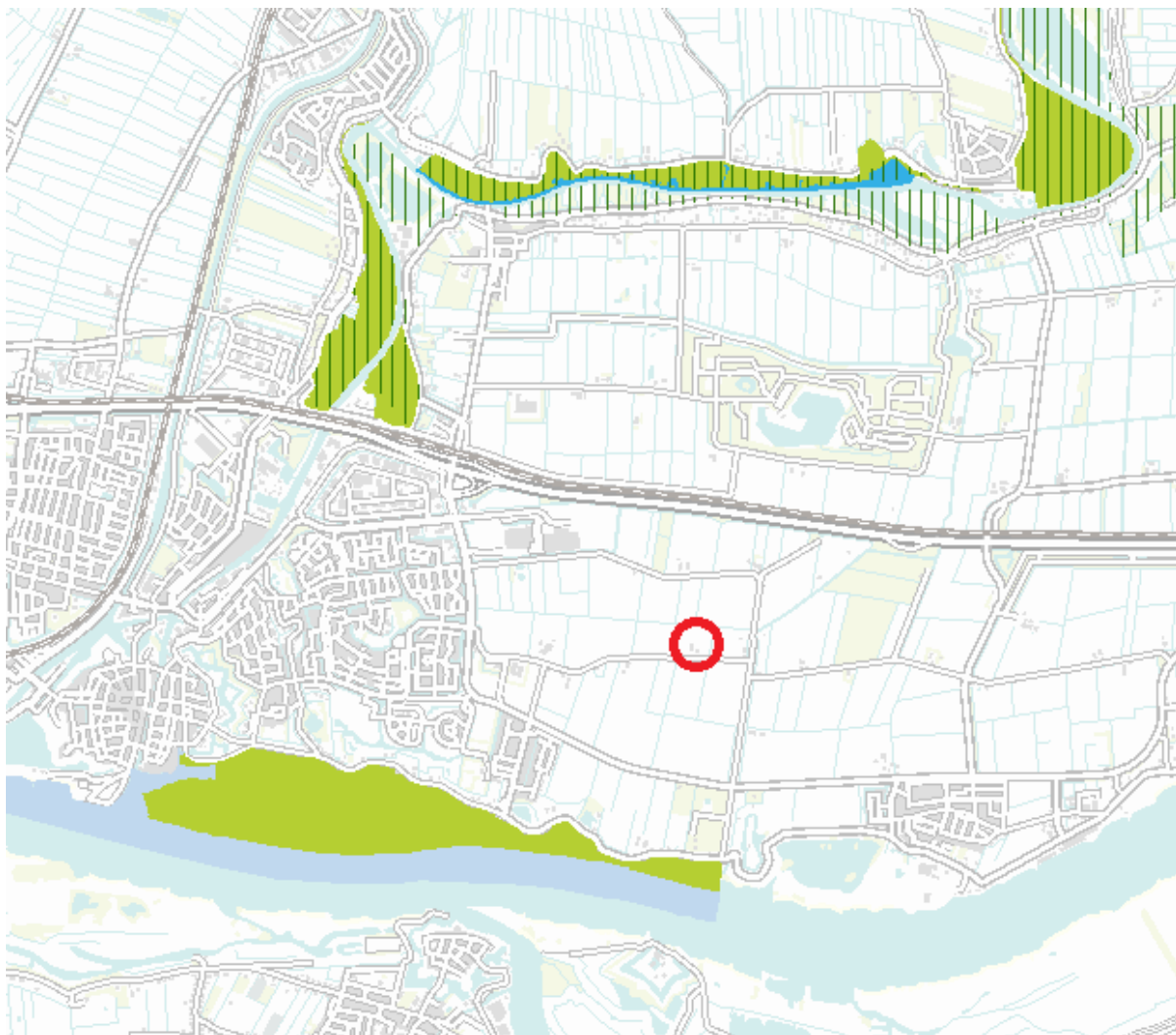
De EHS bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en verbindingzones hiertussen.
- Landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden).
- Grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Een Ecologische Verbindingszone (EVZ) is een verbinding tussen natuurgebieden (met nieuwe of herstelde natuur). Ecologische Verbindingszones worden aangelegd om migratie van dieren en planten tussen verschillende natuurgebieden mogelijk te maken.

De ligging van een projectlocatie binnen de EHS (met bijbehorende beheersgebieden) of een EVZ betekent een beperking in de ontwikkelingsmogelijkheden. Het uitgebreide netwerk van natuurgebieden mag niet in onevenredige mate worden verstoord. In enkele gevallen wordt uitbreiding of ontwikkeling in of nabij een natuurgebied toegestaan, mits de geschade natuur op passende wijze wordt gecompenseerd.

Zoals te zien in de volgende figuur is de projectlocatie niet in of nabij de EHS of een EVZ gelegen.

Ecologische Hoofdstructuur en Ecologische Verbindingszones.

Bron: Provincie Zuid Holland

Gezien de projectlocatie niet in de EHS of in een EVZ is gelegen zal de voorgenomen ontwikkeling geen nadelige invloed hebben op deze gebieden en staat het project de ontwikkeling van deze gebieden niet in de weg.

4.2.1.3 Kwetsbare gebieden ingevolge de Wet ammoniak en veehouderij

Op 8 mei 2002 is de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) in werking getreden. De Wav vormt een onderdeel van de nieuwe ammoniakregelgeving voor dierenverblijven van veehouderijen. Deze nieuwe regelgeving kent een emissiegerichte benadering voor heel Nederland met daarnaast aanvullend beleid ter bescherming van de (zeer) kwetsbare gebieden. Deze (zeer) kwetsbare gebieden ingevolge de Wav (Wav-gebieden) zijn gebieden die nadelige invloed kunnen ondervinden als de uitstoot van ammoniak op deze gebieden toeneemt. Ter bescherming van deze gebieden is een zone van 250 meter rondom deze gebieden aangewezen als buffer om ontwikkelingen die schadelijk zijn voor deze gebieden te beperken.

De projectlocatie is niet in een Wav-gebied of een zone van 250 meter daaromheen gelegen. Hiermee zullen geen Wav-gebieden onevenredig worden aangetast met de voorgenomen ontwikkeling.

4.2.2 Soortenbescherming

Sinds 1 april 2002 regelt de Flora- en faunawet de bescherming van in het wild voorkomende inheemse planten en dieren: de soortenbescherming. De wet richt zich vooral op het in stand houden van populaties van soorten die bescherming behoeven. Bekeken moet worden in hoeverre ruimtelijke plannen negatieve gevolgen hebben op beschermde dier- en plantensoorten en of er compenserende of mitigerende maatregelen genomen moeten worden.

Voor de soortenbescherming geldt dat deze voor elk projectgebied geldt. In elk gebied kunnen bijzondere soorten voorkomen en/of elk projectgebied kan geschikt zijn voor deze soorten. Voor alle aanwezige flora en fauna geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. Op grond hiervan dient men zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te handelen op een wijze waarop nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan worden gemaakt. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het tijdig maaien van taluds of het uitvoeren van (graaf)werkzaamheden buiten het broedseizoen. Bij realisatie van dit project zal deze zorgplicht in acht worden genomen.

In het kader van de soortenbescherming dient beoordeeld te worden wat via het ruimtelijke project wordt toegelaten in aanvulling op wat al mogelijk is. Zo is sloop van bebouwing of het verrichten van werken (maaien, kappen etc.) vaak ook al mogelijk zonder een ruimtelijk besluit in het kader van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Daarmee wordt voorliggend project echter niet ontslagen van een integrale blik op het totale project: dus inclusief ingrepen die ook zonder het beoogde Wro-besluit mogelijk zijn.

De Flora- en faunawet maakt onderscheid in verschillende categorieën waarin de beschermde soorten flora en fauna zijn onderverdeeld. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de volgende categorieën:

- Soorten van lijst 1 van de Flora- en faunawet.
- Soorten van lijst 2 en/of 3 van de Flora- en faunawet.
- Soorten van de Rode Lijst van het ministerie van EL&I.

Voor mogelijk voorkomende soorten die op lijst 1 van de Flora- en faunawet staan geldt een vrijstelling. Bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Voor mogelijk voorkomende soorten die op lijst 2 en/of 3 van de flora- en faunawet staan geldt dat deze ontheffingsplichtig zijn. Het is echter niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen wanneer mitigerende en compenserende maatregelen worden getroffen. Dit houdt in dat maatregelen moeten worden getroffen om mogelijke schade te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken.

Voor mogelijk voorkomende soorten die op de rode lijst van het Ministerie van EL&I staan geldt dat deze soorten, zolang zij niet in een van de andere bijlagen uit de Flora- en faunawet (inclusief vogel- en habitatrichtlijn), geen juridische bescherming genieten en dat geen ontheffing nodig is.

Daarnaast zijn voor vogels richtlijnen opgenomen vanuit de Vogelrichtlijn. Alle vogels zijn namelijk beschermd in het kader van de vogelrichtlijn. Werkzaamheden in en in de omgeving van het projectgebied tijdens de broedtijd (15 maart -15 juli) zullen sterke negatieve effecten hebben op de meeste vogelsoorten door vernietiging van broedplaatsen en verstoring van reproductie. Werkzaamheden in deze periode zijn dan ook niet toegestaan. Indien broedvogels binnen het broedseizoen worden verstoord, wordt wettelijk gezien geen ontheffing verleend. Buiten het broedseizoen kan wel ontheffing worden verleend.

Tevens zijn voor enkele soorten richtlijnen opgenomen vanuit de Habitatrichtlijn. Voor deze soorten zijn beschermde gebieden aangewezen (Natura 2000). Bescherming van deze soorten vindt plaats door de gebiedsbescherming.

Om te onderzoeken of de voorgenomen ontwikkeling mogelijk schadelijk is voor (leefgebieden van) in het projectgebied en in de omgeving mogelijk aanwezige soorten flora en fauna is een ecologisch onderzoek uitgevoerd. De bevindingen uit dit onderzoek zijn hieronder weergegeven.

Vogels

Als de sloop- en bouwwerkzaamheden in het broedseizoen (maart – juli) worden uitgevoerd, zal dat leiden tot verstoring van de in de omgeving broedende (weide)vogels, wat strijdig is met artikel 11 van de Flora-

en Faunawet. Het is dan ook van belang om met de werkzaamheden te beginnen buiten het broedseizoen van de weidevogels, om overtreding van artikel 11 te voorkomen.

Wanneer voor het broedseizoen gestart wordt met de werkzaamheden is het de verwachting dat er, vanwege de verstoring, geen broedvogels vestigen in het gebied. Indien er toch in het projectgebied vogels tot broeden komen, moeten de werkzaamheden worden gestaakt tot na het broedseizoen.

Er kan niet worden uitgesloten dat er zich nesten van de huismus bevinden in te slopen gebouwen. Dit wordt nader onderzocht.

Vleermuizen

Het slopen van gebouwen waarin zich verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden, is in strijd met de Flora- en Faunawet. Het is niet aannemelijk dat er zich in de te slopen stal en berging verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden. Het is echter niet uit te sluiten dat er zich in de bedrijfswoning verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden. Dit dient nader onderzocht te worden. Alvorens de bestaande woning wordt gesloopt zal nader onderzoek plaats vinden.

Bij de realisatie van de nieuwe gebouwen dient er rekening gehouden te worden dat lichtuitstoot in de richting van bomenrijen minimaal is.

Het projectgebied biedt mogelijk geschikt foerageergebied aan gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, en ruige dwergvleermuis. Er is in de omgeving voldoende vergelijkbaar gebied aanwezig, waardoor gesteld kan worden dat het project niet zullen leiden tot een significante aantasting van het foerageergebied.

Overige zoogdieren

Het projectgebied vormt een geschikt leefgebied voor een aantal licht beschermde zoogdieren als mol, egel, veldmuis etc. Voor de licht beschermde soorten geldt een vrijstelling van ontheffing voor ruimtelijke ontwikkelingen. Er kan niet worden uitgesloten dat er zich in de bedrijfswoning verblijfplaatsen van steenmarters bevinden. Hier dient nader onderzoek naar te worden verricht. Dit onderzoek wordt gelijktijdig met het vleermuizenonderzoek uitgevoerd.

Reptielen

Het projectgebied biedt geen geschikte leefomgeving aan beschermde soorten reptielen. Uitvoering van de plannen conflicteert dan ook voor wat betreft reptielen niet met de Flora- en Faunawet.

Voor het gehele onderzoek wordt verwezen naar bijlage 6 van deze ruimtelijke onderbouwing.

Gelet op de uitkomsten uit de quickscan heeft nader onderzoek plaatsgevonden (zie bijlage 7). Doel van dit onderzoek is om na te gaan of de voorgenomen ingreep gevolgen heeft voor beschermde soorten vleermuizen en huismus. Bij een verkennend onderzoek is geconcludeerd dat de gebouwen mogelijk van belang kunnen zijn als vaste rust- en/of verblijfplaats voor vleermuizen en huismus, en dat er in de vijver langs de Laag Dalemseweg mogelijk poelkikker voorkomt.

Uit het nader onderzoek blijkt dat een zomer-, paar- en mogelijke winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig is die zal worden aangetast bij sloopwerkzaamheden.

In de ligboxenstal is een nestlocatie van huismus (soort waarvan het nest jaarrond is beschermd) aanwezig die zal worden aangetast bij sloopwerkzaamheden.

Door werkzaamheden aan de vijver en het saneren van het erf wordt vaste rust- en verblijfplaatsen van de poelkikker aangetast. Er dient voor genoemde aantastingen een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd en er dienen mitigerende maatregelen genomen te worden.

Het aspect flora en fauna verzet zich niet tegen de sloop van de bedrijfsgebouwen en ook het oprichten van de nieuwe bedrijfsgebouwen mits de hiervoor genoemde voorwaarden in acht worden genomen en ontheffing wordt verkregen. Sloop van de betreffende gebouwen vindt niet eerder plaats dan nadat mitigerende maatregelen zijn getroffen en ontheffing is verkregen. Hiermee is het project uitvoerbaar.

Naar aanleiding van de opmerkingen ten aanzien van landschap in het kader van het vooroverleg is de beoogde nieuwbouw gering verschoven in noordelijke richting. Dit heeft geen gevolgen hebben voor de conclusies uit het flora- en fauna onderzoek.

4.3 Verkeer en parkeren

Een onderdeel van een goede ruimtelijke ordening is het effect van een beoogd nieuw project op de verkeers- en infrastructuur. Hierbij is het van belang of de voorgenomen ontwikkeling grote veranderingen ten aanzien van verkeer en infrastructuur teweeg brengt.

4.3.1 Ontsluiting

Een goede ontsluiting is gerealiseerd op de Laag Dalemseweg. De projectlocatie is voorzien van twee inritten welke aansluiten op de Laag Dalemseweg. Eén van deze inritten wordt verlegd in oostelijk richting. In de toekomstige situatie heeft het inkomend en vertrekkend verkeer voldoende ruimte om het bedrijf te betreden en verlaten, waardoor geen onnodige verkeershinder op de openbare weg zal plaatsvinden.

Op het terrein zelf is voldoende gelegenheid voor personenauto's en vrachtwagens om te keren. Hierbij hoeft niet op de openbare weg alsnog gekeerd te worden, waardoor geen achteruit rijdende personenauto's en/of vrachtwagens de openbare weg op hoeven rijden. Dit bevordert de verkeersveiligheid.

4.3.2 Verkeersbewegingen

Bij de voorgenomen ontwikkeling zal het aantal verkeersbewegingen niet in onevenredige mate toenemen. Hierbij zal de verkeersdruk op de omgeving en de infrastructuur niet toenemen. Omdat geen sprake is van toename van de verkeersbewegingen zal de verkeersveiligheid ter plaatse ook niet nadelig worden beïnvloed.

Bij melkveehouderijen in de beoogde omvang behoren een aantal verkeersbewegingen. Deze zijn onder te verdelen in vaste verkeersbewegingen per week en incidentele verkeersbewegingen (in bepaalde perioden). De onderverdeling is als volgt te maken:

Vaste verkeersbewegingen:

- Ophalen melk met tankwagen - 3x per week, resulteert in 6 verkeersbewegingen per week;
- Bulkwagen met krachtvoer - 0,5x per week (1x in 14 dagen), resulteert in 1 verkeersbeweging per week;
- Ophalen kalveren - 1x per week, resulteert in 2 verkeersbewegingen per week;
- Ophalen slachtvee - 0,5x per week (1x in 14 dagen), resulteert in 1 verkeersbeweging per week;
- Servicebus (onderhoud en techniek) - 1x per week, resulteert in 2 verkeersbewegingen per week;
- Levering overige goederen (bestelbus) - 2x per week, resulteert in 4 verkeersbewegingen per week.

Totaal: 16 verkeersbewegingen per week, waarvan 10 met vrachtverkeer. Daarnaast is sprake van een agrarische bedrijfswoning met verkeersbewegingen voor privédoeleinden.

Incidentele verkeersbewegingen:

Tijdens de werkzaamheden bij de maïsoogst en ruwvoeroogst zal het ruwvoer moeten worden ingekuild. Dit is een incidentele periode welke uitsluitend tijdens de oogst van het ruwvoer zal plaatsvinden. De meeste verkeersbewegingen noodzakelijk voor het inkuilen van het ruwvoer zullen ook van achter de stal vandaan komen waar de gronden gelegen zijn waarop ruwvoer wordt geteeld en niet vanaf de openbare weg. Ook tijdens het uitrijden van de mest zullen incidenteel, tijdens de toegestane periode, meer verkeersbewegingen plaatsvinden. Ook deze verkeersbewegingen zullen grotendeels op het land plaatsvinden en niet op de openbare weg.

Ten opzicht van de huidige situatie neemt de bedrijfsomvang toe. Dit brengt ook een toename van het aantal verkeersbewegingen met zich mee. De Laag Dalemseweg is echter goed in staat om de hierboven genoemde verkeersbewegingen op te vangen.

4.3.3 Infrastructuur

Een nieuwe ontwikkeling mag geen nadelige gevolgen hebben op de bestaande infrastructuur. Hierbij is het van belang de bestaande infrastructuur zoveel mogelijk te behouden en, waar mogelijk, te versterken.

Bij de voorgenomen ontwikkeling zal uitsluitend gebruik worden gemaakt van de bestaande infrastructuur. Hierbij zal rekening worden gehouden met de capaciteit van de ontsluitingsweg, zodat geen situatie ontstaat waarbij meer verkeer over de ontsluitingsweg rijdt dan dat deze kan verwerken.

Hiermee kan worden gesteld dat geen sprake is van aantasting van de bestaande infrastructuur.

4.3.4 Parkeren

In de huidige situatie vindt het parkeren geheel op eigen terrein plaats. Bij de voorgenomen ontwikkeling is het vereist dat het parkeren ook na realisatie van de plannen geheel op eigen terrein plaatsvindt. Ook na realisatie van de plannen zal er op eigen terrein voldoende gelegenheid zijn voor zowel vracht- als personenauto's om te kunnen parkeren. Hiermee zal parkeren, ook na realisatie van de plannen, geheel op eigen terrein plaatsvinden.

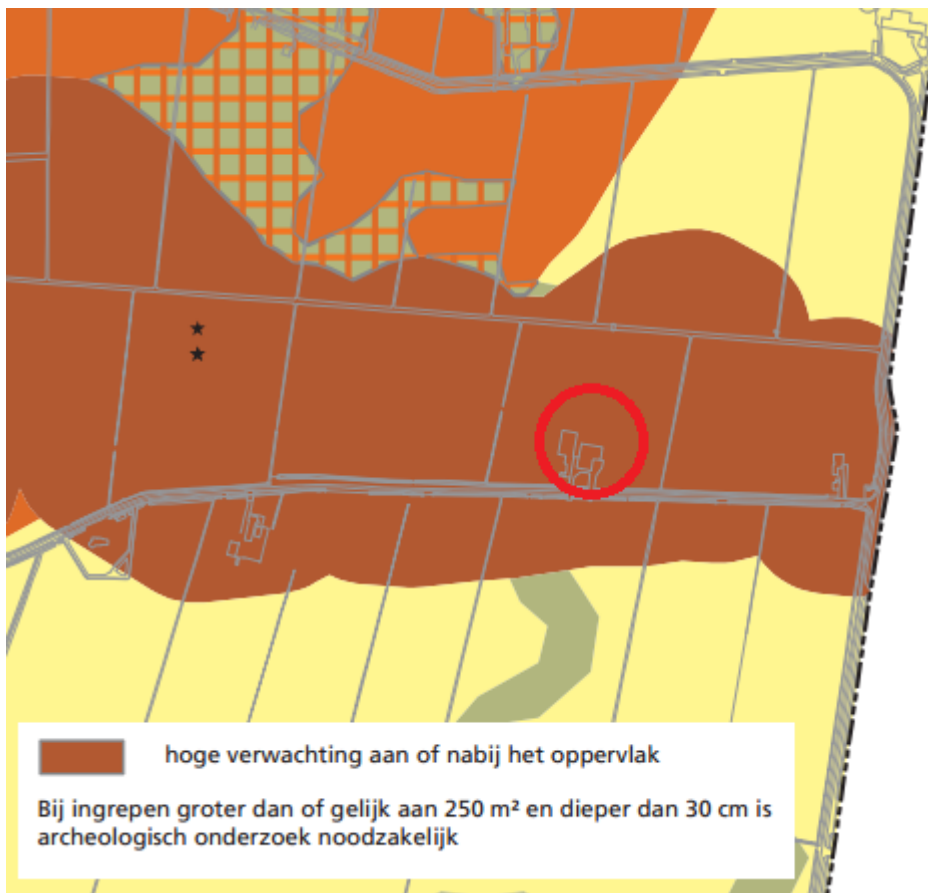
4.4 Archeologie en cultuurhistorie

4.4.1 Archeologie

Op 16 januari 1992 is in Valletta (Malta) het Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed (Verdrag van Malta) ondertekend. Het Nederlandse parlement heeft dit verdrag in 1998 goedgekeurd. Het Verdrag van Malta voorziet in bescherming van het Europees archeologisch erfgoed onder meer door de risico's op aantasting van dit erfgoed te beperken. Deze bescherming is in Nederland wettelijk verankerd in de Monumentenwet. Op basis van deze wet zijn mogelijke (toevals)vondsten bij het verrichten van werkzaamheden in de bodem altijd beschermd. Er geldt een meldingsplicht bij het vinden van (mogelijke) waardevolle zaken. Dat melden dient terstond te gebeuren. In het kader van een goede ruimtelijke ordening in relatie tot de Monumentenwet kan vooronderzoek naar mogelijke waarden nodig zijn zodat, waar nodig, die waarden veilig gesteld kunnen worden en/of het initiatief aangepast kan worden.

De gemeente Gorinchem heeft een eigen archeologiebeleid vastgesteld, waarbij de kans op het aantreffen van archeologische resten in de bodem in beeld is gebracht op een archeologische verwachtingskaart. Afhankelijk van de waarde stelt de gemeente voorwaarden voor het uitvoeren van archeologisch onderzoek.

Zoals te zien op de archeologische verwachtingskaart, welke is weergegeven in de volgende figuur, is de projectlocatie gelegen in een gebied met een hoge verwachtingswaarde aan of nabij het oppervlak.

Archeologische verwachtingswaarde.

Bron: Gemeente Gorinchem

Ten aanzien van gebieden met een hoge verwachting aan of nabij het oppervlak stelt de gemeente dat bij ingrepen groter dan of gelijk aan 250 m² en dieper dan 30 cm archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

In augustus 2014 is door Transect een archeologisch onderzoek uitgevoerd. Op basis van de resultaten van een bureauonderzoek bestond een hoge verwachting op het aantreffen van archeologische resten uit het Neolithicum tot en met de Late Middeleeuwen. Op basis van de geomorfologische kaart ligt het projectgebied in een komgebied. Dit is tijdens een booronderzoek bevestigd. Op grond van het veldonderzoek is vastgesteld dat het projectgebied altijd in de overstromingsvlakte van een rivier heeft gelegen. Een humeuze vegetatiehorizont die zou kunnen wijzen op permanente begroeiing ontbreekt.

Op basis van historisch kaartmateriaal is vastgesteld dat het projectgebied vermoedelijk altijd onbebouwd is geweest. Het oudst geraadpleegde kaartmateriaal van het projectgebied uit het eind van de 18^e eeuw laat ter plaatse van het projectgebied akker- en weiland zien. Ook op jonger kaartmateriaal staat geen bebouwing aangegeven, waardoor voor de Nieuwe Tijd een lage verwachting op het aantreffen van archeologische (nederzittings)resten bestaat. De oudst bekende bebouwing is die van het huidige erf, dat ergens tussen 1936 en 1959 moet zijn opgericht.

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek, verkennende fase bestaat er in archeologisch opzicht geen bezwaar tegen de voorgenomen nieuwbouw in het projectgebied. Op basis van de resultaten uit het booronderzoek kan aan het projectgebied een lage verwachting op het aantreffen van archeologische waarden worden toegekend. Het gebied ligt in een komgebied behorend bij de Gorkum-Arkel stroomgordel. In het projectgebied is sprake van een afwisseling van slappe, zwak siltige kleilagen met veeninschakelingen van riet- en bosveen. Oeverafzettingen en beddingafzettingen ontbreken.

Transect adviseert ten behoeve van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ) geen aanvullende maatregelen te nemen. Op grond van het voorgaande vormt het aspect archeologie geen belemmering voor de uitvoering van dit project.

Naar aanleiding van de opmerkingen ten aanzien van landschap in het kader van het vooroverleg is de beoogde nieuwbouw gering verschoven in noordelijke richting. Dit zal geen gevolgen hebben voor de conclusies uit het archeologisch onderzoek.

Voor het volledige onderzoek wordt verwezen naar bijlage 8 van deze ruimtelijke onderbouwing.

4.4.2 Cultuurhistorie

Het cultuurhistorisch erfgoed van Nederland bestaat uit monumentale panden, historische zichtlijnen, kenmerkende landschappen en waardevolle lijn- en/of vlakkelementen. Het cultuurhistorisch erfgoed geeft een beeld van de geschiedenis van het landschap. Daarom is bescherming van deze elementen van belang.

De projectlocatie is gelegen binnen de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Deze linie is erfgoed met een uitzonderlijke universele waarde. Om deze waarde te beschermen heeft het rijk de kernkwaliteiten vastgelegd (Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (BARRO)).

De kernkwaliteiten Nieuwe Hollandse Waterlinie zijn:

- het unieke, in samenhang met het landschap ontworpen negentiende en twintigste-eeuwse hydrologische en militair verdedigingssysteem, bestaande uit:
 1. inundatiegebieden
 2. zone met verdedigingswerken als forten, batterijen, lunetten, betonnen mitrailleurkazematten en groeps schuilplaatsen in hun samenhang met de omgeving;
 3. voormalige schootsvelden (visueel open) en
 4. Verboden Kringen (merendeels onbebouwd gebied) rondom de forten;
- waterwerken als waterlichamen, sluizen, inlaten, duikers en dijken functionerend in samenhang met verdedigingswerken en inundatiegebieden;
- overige elementen als beschutte wegen, (resten van) loopgraven en tankgrachten;
- de landschappelijke inpassing en camouflage van de voormalige militaire objecten;
- de historische vestingstructuur van de vestingsteden Muiden, Weesp, Naarden, Nieuwersluis, Gorinchem en Woudrichem;
- grote openheid;
- groen en overwegend rustig karakter.

Het Nationaal Landschap Nieuwe Hollandse Waterlinie bevat naast de verdedigingswerken, de accessen en de inundatiekommen ook een aantal gebieden aan de westzijde van de hoofdverdedigingslijn, ook wel de 'veilige zijde' genoemd. Een aantal grotere gebieden aan de veilige zijde worden ook wel 'verdichtingsvelden' genoemd. Ook het gebied waarin het projectgebied is als zodanig aangemerkt. Het versterken van het landschappelijk contrast staat hier centraal.

Deze gebieden aan veilige zijde behoren feitelijk niet tot het militair-historische complex, maar zijn van belang om de werking van de Linie in het landschap te verhelderen.

De polder bij Dalem is het allerlaagste gebied van de Tielerswaard waarheen al het rivierwater bij dijkdoorbraken naar toe zal stromen. De lage, natte polder bij Dalem is van oorsprong een open agrarisch landschap, met aan de zuidzijde de Waaldijk met dijkhuizen, de kern Dalem en karakteristieke wielen. Een wiel is een grote, diepe waterplas ontstaan door het binnenkolkende water dat na een doorbraak de grond aan de binnenzijde van de dijk tot zeer grote diepte wegspoelt. Dieptes van 20 meter zijn geen uitzondering. De wielen bij Dalem herinneren aan de dijkdoorbraken in 1726, 1728 en 1729. Aan de noordzijde wordt de polder begrensd door de A15 en de Betuwelijn, met daarlangs de bedrijven van Oost I en II.

Ten oosten van de Dalemse polder, bij de Dalemse Zeiving, herinneren groepsschuilplaatsen aan de verdwenen hoofdverdedigingslijn van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. In de zuidoosthoek vormt het Fort bij Vuren een recreatieve pleisterplaats.

Het gebied tussen Gorinchem en de Dalemse Zeiving is volop in ontwikkeling. Hier wordt de nieuwbouwwijk Hoog Dalem gebouwd. In het stedenbouwkundig plan ligt het accent op de verweving van stad en land. De ontwikkeling van de bebouwing vindt plaats langs de historische linten (de bestaande wegen) en langs nieuwe linten. Deze linten vormen de ontginningsbasis van waaruit opgeworpen 'eilanden' het ruigere natte en groene gebied occuperen. Van west naar oost zal de stedelijkheid afnemen, waarbij het landschap steeds meer de overhand krijgt en waardoor een zoveel mogelijk geleidelijke overgang wordt gecreëerd.

Kernkwaliteiten Dalemse polder

- groepsschuilplaatsen als relict van de hoofdverdedigingslijn
- historische polderstructuren van lanen, kades en weteringen
- Dalemse overlaat en de Dalemse Sluis
- natte karakter van de rivierkom
- wielen langs de Waal/Merwedijk

Ontwikkelingsperspectief Dalemse polder

De stadsuitbreiding Hoog Dalem, met bijbehorende recreatieve uitloop, is het ontwikkelingsperspectief voor de polder, evenals de ontwikkeling van bedrijvigheid langs de A15.

Ontwikkelingsperspectief

Waar de zuidoostzijde van de hoofdverdedigingslijn zich op hoofdlijnen kenmerkt door een grootschalig open, uniform en veelal agrarisch landschap, is er aan de veilige zijde ruimte voor landschappelijke verdichting: een kleinschalige ruimtelijke en functionele mix.

Hier staat niet langer het behoud van het oorspronkelijk agrarisch landschap voorop; er wordt, naast bestaand agrarisch gebruik, ruimte geboden voor nieuwe ontwikkelingen zoals recreatie, stedelijk uitloop, nieuwe landgoederen, landelijk wonen, natuur- en waterontwikkeling.

Voorop staat het groene karakter van de verdichting. Deze functionele verandering kan/zal ook samengaan met een ruimtelijke verandering van het landschap naar meer kleinschaligheid. Dit is een bewuste keuze, in contrast met de inundatievelden, met nieuwe kwaliteiten en belevingen.

Omdat het beleid gericht is op versterking van de landschappelijke kwaliteiten zijn grootschalige bedrijvigheid, verstedelijking en glastuinbouw minder voor de hand liggend. Deze staan op gespannen voet met het beoogde doel van een hoogwaardige groene en recreatieve ontwikkeling. Per gebied en per ontwikkeling zal een passende afweging en inrichting gemaakt moeten worden.

Ontwerprichtlijnen

Het belangrijkste ontwerp criterium voor de veilige zijde van de Nieuwe Hollandse Waterlinie is het contrast met de inundatievelden. Het is van belang om de uitwerking af te stemmen op de lokale kenmerken. Voor de polder bij Dalem zijn de volgende richtlijnen geformuleerd.

In het landelijk gebied tussen de nieuwbouwwijk Hoog Dalem en de hoofdverdedigingslijn van de Nieuwe Hollandse Waterlinie (bij de Dalemse Zeiving) ligt de uitdaging een aantrekkelijke groene ruimte te ontwikkelen, als afronding van de stad en uitloopgebied voor de inwoners. De Waterliniezone, met het Fort bij Vuren en de verdwenen hoofdverdedigingslijn, biedt hiervoor aanknopingspunten. Hierbij kan worden aangesloten op de ontwikkeling van een inundatielandschap aan de Lingewaalse zijde, waar ook de historische kade bij de groepsschuilplaatsen hersteld wordt. Contrast tussen de veilige zijde en de inundatiekom is een belangrijk ontwerp thema voor de Waterlinie.

Ook infrastructurele ontwikkelingen aan de A15 en toekomstige ontwikkelingen op bedrijventerrein Oost kunnen kansen bieden voor een ruimtelijke kwaliteitsimpuls.

De hierboven genoemde perspectieven en ontwerprichtlijnen bieden weinig concrete aanknopingspunten voor de vormgeving van een melkveehouderijbedrijf. Het gebied dient met name als recreatieve uitloop voor de stadsuitbreiding Hoog Dalem. Het behoud van de melkveehouderij, zeker in combinatie met weidegang, levert een positieve bijdrage aan de belevingswaarde van het gebied. Bij de inrichting van het perceel is rekening gehouden met de kwaliteiten Hollandse waterlinie. De ruimtelijke kwaliteit wordt niet aangetast doordat wordt geïnvesteerd in een zorgvuldige landschappelijke inpassing met nieuwe beplanting en wallichamen rond de sleufsilo's.

4.5 Wateraspecten

Het aspect water is van groot belang binnen de ruimtelijke ordening. Door verstandig om te gaan met het water kan verdroging en wateroverlast (waaronder ook risico van overstromingen e.a.) voorkomen worden en kan ook de kwaliteit van het water hoog gehouden worden.

4.5.1 Waterparagraaf

Met ingang van 3 juli 2003 is een watertoets in de vorm van een waterparagraaf en de toelichting hierop een verplicht onderdeel voor ruimtelijke plannen van provincies, regionale openbare lichamen en gemeenten. De watertoets is verankerd in de Waterwet (Wtw). Dit houdt in dat de toelichting bij het ruimtelijk plan een beschrijving dient te bevatten van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding. Dit beleid is voortgezet in het huidige Besluit ruimtelijke ordening.

In dit besluit wordt het begrip "waterhuishouding" breed opgevat. Aangesloten wordt bij de definitie zoals die is opgenomen in de Wtw. Zowel het oppervlaktewater als het grondwater valt onder de zorg voor de waterhuishouding. Bij de voorbereiding van een waterparagraaf dienen alle van belang zijnde waterhuishoudkundige aspecten beoordeeld te worden. Naast veiligheid en wateroverlast (waterkwantiteit) zullen ook de gevolgen van het ruimtelijk plan voor de waterkwaliteit en verdroging bezien worden.

4.5.2 Referentiesituatie

Het projectgebied bevindt zich aan de Laag Dalemseweg 3. Ter plaatse is een bestaande melkveehouderij met bijbehorende (bedrijfs)gebouwen en erfverharding aanwezig. De referentiesituatie voor hydrologisch neutraal ontwikkelen bestaat uit 5.439 m² verhard oppervlak. Dit is als volgt opgebouwd:

bedrijfswoning:	114 m ²
ligboxenstal:	850 m ²
jongveestal/werktuigenberging:	664 m ²
mestopslag:	256 m ²
ruwvoeropslag:	500 m ²
erfverharding:	3.055 m ²
totaal:	3.555 m ²

4.5.3 Voorgenomen activiteit

In de nieuwe situatie wordt de bestaande bebouwing vervangen en het erf opnieuw ingericht. Dit resulteert in 6.597 m² nieuwe bebouwing en een 7.635 m² erfverharding en opslagen. Dit is als volgt opgebouwd:

bedrijfswoning:	173 m ²
paardenbak:	700 m ²
jongveestal:	870 m ²
ligboxenstal:	3.698 m ²
werktuigenberging:	1.156 m ²
ruwvoeropslag:	2.610 m ²
mestplaat:	125 m ²
erfverharding:	4.900 m ²
totaal:	14.232 m ²

De toename van het verharde oppervlak ter plaatse bedraagt dus 8.793 m².

4.5.4 Hydrologisch neutraal ontwikkelen

Aanleg van nieuw verhard oppervlak leidt tot versnelde afvoer van hemelwater naar de watergangen. Om te voorkomen dat hierdoor wateroverlast ontstaat, is de aanleg van extra waterberging van belang (waterbergingscompensatie).

De benodigde ruimte voor compenserende waterberging wordt berekend op basis van maatgevende regenbuien, de toename aan verhard oppervlak en de maximaal toelaatbare peilstijging.

Bij de keuze van het soort bergingsvoorziening hanteert het waterschap de trits vasthouden-bergen-afvoeren uit het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW).

In aansluiting hierop hanteert het waterschap de volgende voorkeursvolgorden:

1. Afkoppelen van schoon hemelwater zodat dit niet in het vuilwaterriool komt en waardoor het vuile water geconcentreerder wordt waardoor verwerking ervan beter verlopen kan.
2. Opvangen en vasthouden van gebiedseigen water. Dit door middel van infiltratie in de bodem in het projectgebied (als dat kan) of anders infiltratie in de omgeving en/of het 'getrapt' afvoeren via opvangbekkens naar het oppervlaktewater.

3. Goed zorgen voor (de mogelijkheden voor) waterinfrastructuur zoals dijken langs de kust, rivieren en andere waterwegen.

Voor plannen met meer dan 1.500 m² toename verharding in landelijk gebied is compenserende waterberging nodig. De eerste 1.500 m² van een plan zijn vrijgesteld van compensatie.

De benodigde ruimte voor waterberging wordt berekend op basis van maatgevende regenbuien, de toename aan verhard oppervlak en de maximaal toelaatbare peilstijging in de watergangen. Voor plannen met een toename aan verharding kan de vuistregel van 436 m³ per hectare verharding worden gebruikt bij bui T=10+10% en 664 m³ bij bui T=100+10%, mits er geen complicerende zaken als kwel aan de orde zijn.

De maximaal toelaatbare peilstijging bij bui T=10+10% bedraagt 0,30 meter in het beheersgebied van Waterschap Rivierenland.

Bij een bui T=100+10% mag geen inundatie optreden. De maatgevende afvoer is 1,5 l/s/ha.

- De benodigde ruimte voor compenserende waterberging wordt berekend op basis van maatgevende regenbuien, de toename aan verhard oppervlak, de maximaal toelaatbare peilstijging en het infiltratievermogen van de bodem. Uit gegevens van Waterschap Rivierenland blijkt dat bij T=10+10% de benodigde bergingscapaciteit 436 m³ per hectare moet bedragen. Het te compenseren verhard oppervlak bedraagt 8.793 m² - 1.500 m² = 7.293 m². Dit is 0,7293 ha. Op basis van 436 m³ per hectare en 20 cm niveaustijging komt dat op 1.590 m² waterberging. In het inrichtingsplan is hier rekening mee gehouden door:
 - wig-vormige plas voor de woning à 352 m²;
 - verbreden van de wegsloot à 910 m² (455 m x 2m);
 - verbreden van de perceelsloot ten westen van het bedrijf à 328 m² (205 x 1,6 m).

4.5.5 Schoon inrichten

Om negatieve effecten op de huidige goede waterkwaliteit te voorkomen en waterbesparing te bereiken wordt/worden:

- zoveel mogelijk maatregelen getroffen om het waterverbruik zo gering mogelijk te laten zijn en verontreiniging van het regenwater en oppervlaktewater te voorkomen;
- duurzame, niet-uitlogbare bouwmaterialen toegepast;
- een bergingsvoorziening gerealiseerd.

De locatie is voorzien van riolering, waar het afvalwater van de bedrijfswoning op wordt geloosd.

Het bedrijfsafvalwater (afvalwater, reinigingswater stallen en het bedrijfsafvalwater van huishoudelijke aard) wordt opgevangen in de binnen de inrichting aanwezige mestkelders onder de stallen. De mestkelders beschikken over voldoende capaciteit hiervoor. In de voorgenomen activiteit wordt geen afvalwater geloosd. Al het opgevangen afvalwater wordt tegelijk met de mest afgevoerd en verwerkt.

Het hemelwater afkomstig van de voeropslagen op het bedrijf wordt opgevangen in een aparte voorziening, waarin ook de perssappen worden opgevangen. Hiermee wordt menging van hemelwater dat afstroomt op oppervlakte en/of grondwater met perssappen voorkomen. Het hemelwater afkomstig van de voeropslag wordt tegelijkertijd met de perssappen afgevoerd en verwerkt.

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

Bij de voorbereiding van een nieuwe ruimtelijk project dient op grond van artikel 3.1.6 lid 1, sub f van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) onderzoek plaats te vinden naar de uitvoerbaarheid van het project. Onderdeel daarvan is een onderzoek naar de financiële haalbaarheid. Een tweede bepaling omtrent het financiële aspect is het eventueel verhalen van plankosten. In principe dient bij vaststelling van het ruimtelijke besluit tevens een exploitatieplan vastgesteld te worden om verhaal van plankosten zeker te stellen. Op basis van afdeling '6.4 grondexploitatie', artikel 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) kan besloten worden geen exploitatieplan vast te stellen indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd is.

Het bouwplan is een bij een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) aangewezen bouwplan ex artikel 6.12 Wro. Hierin is het onderdeel grondexploitatie opgenomen. Tussen de gemeente en de initiatiefnemer wordt naast dit plan een anterieure overeenkomst gesloten met betrekking tot hetgeen voortvloeit uit dit onderdeel van de Wro. In deze overeenkomst is opgenomen dat alle gemaakte kosten voor het uitvoeren en doorlopen van de procedure om af te wijken van het bestemmingsplan voor rekening van de initiatiefnemer zijn.

Verder zal ook eventuele planschade in de overeenkomst worden geregeld. Hiermee is het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het project begrepen gronden anderzijds verzekerd, waarmee geen exploitatieplan hoeft te worden opgesteld. Hiermee kan worden gesteld dat het plan financieel haalbaar wordt geacht.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het voorliggend project betreft een afwijking op de bepalingen uit het bestemmingsplan "Buitengebied 2006" van gemeente Gorinchem en is opgesteld conform de procedure zoals is opgenomen in artikel 2.12, lid 1, onder a, onder 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

In het kader van deze procedure heeft de ontwerp omgevingsvergunning voor eenieder ter inzage gelegen. Tijdens deze terinzage termijn is eenieder in de gelegenheid gesteld zienswijzen in te dienen. Wanneer het plan ter inzage ligt is gepubliceerd op de gebruikelijke wijze conform artikel 2.12, lid 1, onder a, onder 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

5.2.1 Vooroverleg

Op grond van artikel 6.18 Bor bestaat er een overlegverplichting voor een projectomgevingsvergunning. Op de voorbereiding van een projectomgevingsvergunning die wordt verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3° Wabo is artikel 3.1.1 van het Bro van overeenkomstige toepassing.

Op grond van artikel 3.1.1 Bro dient overleg gepleegd te worden met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn. De resultaten van het vooroverleg zijn opgenomen in bijlage 10 bij deze ruimtelijke onderbouwing.

5.2.2 Inspraak

In het kader van de inspraakverordening wordt besloten geen inspraak toe te passen voor onderhavig project. Het gaat hier om een project waarbij in geringe mate wordt afgeweken van het bestaande beleid. Ondanks dat geen inspraak wordt toegepast staat er voldoende rechtsbescherming open ten aanzien van de ontwerp omgevingsvergunning. De ontwerp omgevingsvergunning wordt gedurende zes weken ter inzage gelegd en een ieder kan dan zienswijzen indienen. Tevens staat er tegen een verleende vergunning beroep open bij de rechtbank en hoger beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

5.2.3 Uniforme openbare voorbereidingsprocedure

Op de voorbereiding van een projectomgevingsvergunning is de afdeling 3.4 Awb van toepassing. Dit houdt in dat de kennisgeving als bedoeld in artikel 3:12 Awb is geplaatst in de Staatscourant, via de website www.officielebekendmakingen.nl. Tevens heeft kennisgeving plaatsgevonden door publicatie op de gemeentepagina voorafgaande aan de terinzagelegging.

Na de bekendmaking is de projectomgevingsvergunning per 27 oktober 2015 ter inzage gelegd in het Stadhuis van de gemeente Gorinchem, gedurende zes weken. Iedereen kon zienswijzen indienen tegen de ontwerp projectomgevingsvergunning gedurende de termijn van terinzagelegging. Van deze gelegenheid is echter geen gebruik gemaakt.

Tegen een verleende omgevingsvergunning door toepassing van een projectomgevingsvergunning afwijken van het bestemmingsplan kan beroep worden ingediend. Nu er geen zienswijzen zijn ingediend kunnen enkel belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten dat zij niet overeenkomstig artikel 3.12 Wabo in samenhang met afdeling 3.4 Awb bij burgemeester en wethouders een zienswijze naar voren hebben gebracht beroep instellen. Beroep staat in twee instanties open. Allereerst beroep bij de rechtbank en hoger beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

&RESULTAAT